

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Советы  
КАРАРЫ

2022 елның 26 декабре

№ 127

«Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Сөйки авыл жирлеген» муниципаль берәмлегеннән жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен раслау турында

Россия Федерациясенен 29.12.2004 ел, №190-ФЗ шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясенен 25.10.2001 ел, № 136-ФЗ Жир кодексы, Россия Федерациясенен 04.12.2006 ел, № 200-ФЗ Урман кодексы, Россия Федерациясенен 03.06.2006 ел, № 74-ФЗ Су кодексы, Россия Федерациясенен 06.10.2003 № 131-ФЗ (ред. 14.07.2022) "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" РФ Хөкүмәтенен 09.06.2006 ел, № 363 карары, «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турында» 25.12.2010 ел, № 98-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы белән, жирдән файдалану кагыйдәләре проектын тикшерү мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар уздыру нәтижәләре буенча Бәяләмәне исәпкә алып, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» һәм «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Сөйки авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен 23.12.2022 елдагы төзелешләре, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Советы КАРАР ИТТЕ:

1. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Сөйки авыл жирлеген» муниципаль берәмлегендәге жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен (кушып бирелә) расларга.
2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында дүрләт теркәвенә алганнан соң бастырып чыгарырга ([pravo.tatarstan.ru](http://pravo.tatarstan.ru) һәм Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырырга ([kamskoey-ustye.tatarstan.ru](http://kamskoey-ustye.tatarstan.ru)).
3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Кама Тамагы муниципаль районы Советының Экология, аграр мәсьәләләр, табигый ресурслар һәм жирдән файдалану буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Кама Тамагы муниципаль  
районы башлыгы,  
Кама Тамагы муниципаль  
районы Советы рәисе

Н.А.Вазыйхов

ОБЩЕСТВО РФ,  
С ОГРАНИЧЕННОЙ  
ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ  
«ГК-ГРУПП»  
ОГРН1191690048615



Республика Татарстан  
421001, г. Казань, ул. Четаева, д.4, оф.19  
Тел.+7(917)231-59-81  
ИНН/КПП 1659199710/165701001

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ КАМА ТАМАГЫ  
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ «СӨЙКИ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»  
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ  
ТӨЗЕЛеш КАГЫЙДӨЛӨРЕ**

1 том

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛеш КАГЫЙДӨЛӨРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ  
ТӨРТИБЕ

2022

## **ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ ДОКУМЕНТЛАРЫНЫҢ СОСТАВЫ**

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының " Сөйки авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре документлары составына түбәндәгеләр керә:

Кереш

1. Текстлы өлеше:

-1 том Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү һәм куллану тәртибе;

-2 том Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары. Шәһәр төзелешен регламентлары.

2. График өлеш:

-Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. -Территориаль зоналар,

-Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар.

3. Кушымта:

- Территориаль зоналар чикләре турындагы белешмәләр.

# ЭЧТӨЛӨК

КЕРЕШ.....	3
I өлөш. ЖИРДӨН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛӨШ КАГЫЙДӨЛӨРӨН КУЛЛАНУ ТӨРТИБЕ, ЖИРДӨН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛӨШ КАГЫЙДӨЛӨРӨНӨ ҮЗГӨРӨШЛӨР КЕРТҮ ТӨРТИБЕ .....	4
I БҮЛӨК. Гомуми нигезлэмэлэр.....	4
1 статья. Жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләре, аларны кертү, билгеләү һәм аларның составы.....	4
2 статья. Жирдөн файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем файдалана алырлык булуы.....	5
3 статья. Жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләре үз көченә керә.....	5
4 статья. Жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләрен бозган өчен жаваплылык.....	5
II БҮЛӨК. Жирле үзидарә органнары жирдөн файдалануны һәм төзелешне жайга салу турында нигезлэмэлэр .....	5
5 статья. Жирле үзидарә органнары вәкаләтләрә.....	5
6 статья. Жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләре проектын эзерләү комиссиясе .....	6
7 статья. Элек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы гомуми нигезлэмэлэр.....	7
9 статья. Шәһәр төзелешне регламентлары һәм аларны куллану .....	8
III БҮЛӨК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрән үзгәртү турында нигезлэмэлэр .....	10
10 статья. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрән үзгәртү тәртибе.....	10
12 статья. Капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, реконструкциялүгә рөхсәт бирү тәртибе .....	12
IV БҮЛӨК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан территорияне планлаштыру документларын эзерләү турында нигезлэмэлэр .....	13
13 статья. Документларга гомуми таләпләр территорияне планлаштыру буенча .....	13
14 статья. Территорияне планлаштыру документлары төрләрә.....	14
V БҮЛӨК. Жирдөн файдалану һәм төзелеш мәсьәлэләрә буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында нигезлэмэлэр .....	16
15 статья. Жирдөн файдалану һәм төзелеш мәсьәлэләрә буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру буенча гомуми нигезлэмэлэр .....	16
16 статья. Жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләре проекты, жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләрәнә үзгәрешләр кертү проектлары буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру үзенчәлекләрә.....	16
17 статья. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объекттын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрәнә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар.....	17
18 статья. Капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкциялүнең иң чик параметрларыннан читләшүгә рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар.....	18
VI БҮЛӨК. Жирдөн файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдэләрәнә үзгәрешләр кертү турында нигезлэмэлэр .....	18
19 статья. Жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләрәнә үзгәрешләр кертү тәртибе .....	18
VII БҮЛӨК. Жирдөн файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәлэләрән жайга салу турында нигезлэмэлэр .....	22
20 статья. Территориаль зоналар чикләрә турында мәгълүматны күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертү .....	22

## КЕРЕШ

Кама Тамагы муниципаль районының «Сөйки авыл жирлеге» муниципаль берәмлегеннән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләре (алга таба-кагыйдэләр) – Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексы, 29.12.2004 ел, №190 - ФЗ, Россия Федерациясе Жир кодексы нигезендә «Татарстан Республикасының пространство белешмэләре фонды» дүлэт бюджет учреждениесе тарафыннан эшлэнгән шәһәр төзелеше зонасы документлары. 25.10.2001 ел, № 136-ФЗ, Россия Федерациясе Урман кодексы, 04.12.2006 ел, № 200-ФЗ; Россия Федерациясе Су кодексы, 03.06.2006 ел. № 74-ФЗ, «шәһәр төзелеше эшчәнлеген мәгълүмати тәмин итү турында» 13.03.2020 ел, № 279 Россия Федерациясе Хөкүмәте Карары, «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында» 25.12.2010 ел, № 98-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы белән.

Кагыйдэләр эзерлэгәндә шулай ук Кама Тамагы муниципаль районы һәм «Сөйки авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге норматив хокукый актларының, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый һәм шәһәр төзелеше үсешенә төп юнәлешләрэн билгели торган башка документларның нигезлэмэләре исәпкә алына.

Әлеге кагыйдэләр территорияль зоналарны, шәһәр төзелеше регламентларын, әлеге Кагыйдэләрне куллану тәртибен һәм аларга гамәлдәге законнар, жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый актлары нигезендә үзгәрешләр кертү тәртибен билгели, муниципаль берәмлек территориясен тотрыклы үстерү, әйләнә-тирә мохитне саклау өчен шартлар тудыру максатында Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының «Сөйки авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясен рациональ файдалану шартларын тудыра, физик һәм юридик затларның, шул исәптән жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларының хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итү, шулай ук инвестицияләр жәлеп итү өчен шартлар тудыру, шул исәптән жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән иң нәтижәле файдалануны сайлау мөмкинлеген биру юлы белән дә.

# **I өлеш. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ**

## **I БҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр**

### **1 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре, аларны керту, билгеләү һәм аларның составы**

1. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының «Сөйки авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре Кама Тамагы муниципаль районы жирле үзидарә органының норматив хокукый акты статусына ия. Әлеге Кагыйдәләр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы, Россия Федерациясе Жир кодексы нигезендә «Сөйки авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегендә (алга таба - муниципаль берәмлек, жирлек) жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу системасын кертәләр.

2. Әлеге Кагыйдәләр түбәндәге максатларда эшләнә:

1) муниципаль берәмлек территориясен тотрыклы үстерү, әйләнә-тирә мохитне һәм мәдәни мирас объектларын саклап калу өчен шартлар тудыру;

2) муниципаль берәмлек территориясен планлаштыру өчен шартлар тудыру;

3) физик һәм юридик затларның, шул исәптән жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләренә һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итү;

4) инвестицияләр жәлеп итү өчен шартлар тудыру, шул исәптән жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның иң нәтижәле төрләр сайлау мөмкинлегенә бирү юлы белән.

3. Әлеге Кагыйдәләр түбәндәгеләр белән беррәттән кулланыла:

техник регламентлар белән (алар үз көченә кәргәнчә - билгеләнгән тәртиптә норматив техник документлар белән - “Техник жайга салу турында” 2002 елның 27 декабрдәге 184-ФЗ номерлы Федераль законга һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар белән);

Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары;

шәһәр төзелешен проектлау нормативлары белән;

«Сөйки авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә һәм Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу мәсьәләләре буенча норматив хокукый актлары белән.

4. Әлеге Кагыйдәләр составына түбәндәге документлар керә:

Текст өлеше:

- Кереш

1 том Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту һәм куллану тәртибе;

2 том Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары. Шәһәр төзелеш регламентлары.

График өлеш:

-Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар;

-Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар.

Кушымта:

Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр.

5. Әлеге Кагыйдәләр «Сөйки авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелешен жайга салучы һәм контрольдә тотучы вазыйфаи затлар тарафыннан дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар тарафыннан үтәү өчен мәжбүри.

## **2 статья. Жирдэн файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем файдалана алырлык булуы**

1. Әлеге Кагыйдәләр, составына керүче барлык картографик һәм башка документларны да кертәп, барлык физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфай затлар, дөүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары өчен ачык булып торалар.

2. Кама Тамагы муниципаль районының «Сөйки авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге органнары әлеге Кагыйдәләр белән танышу мөмкинлеген тәэмин итәләр:

- әлеге Кагыйдәләргә жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын рәсми рәвештә бастырып чыгару (халыкка житкерү) һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә муниципаль берәмлек сайтында» урнаштыру өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару (халыкка житкерү);

- территорияль планлаштыруның Федераль дөүләт мәгълүмат системасында Кагыйдәләр урнаштыру;

- муниципаль берәмлек территориясендә жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу мәсьәләләрендә катнашучы органнарда һәм оешмаларда әлеге Кагыйдәләр белән тулы комплектта танышу мөмкинлегенә тудыру;

- физик һәм юридик затларга әлеге Кагыйдәләрдән өзөмтәләр, шулай ук картографик материалларның кирәкле күчөрмәләрен һәм жирдән файдалану һәм төзелеш шартларын характерлаучы аларның фрагментларын аерым жир кишәрлекләренә һәм планировка структурасы элементларына карата бирү. Әлеге материаллар югарыда күрсәтелгән затларга язма гарызнамә буенча бирелә. Күрсәтелгән хезмәтләргә бәясә Россия Федерациясә Хөкүмәтә билгеләгән тәртиптә билгеләнә.

## **3 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре үз көченә керә**

Әлеге Кагыйдәләр жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен билгеләнгән тәртиптә рәсми басылып чыккан (халыкка житкерелгән) мизгелдән үз көченә керә.

Кагыйдәләр зур юридик көчкә ия булган хокукый актларга каршы килми торган өлештә эшли.

## **4 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен бозган өчен жаваплылык**

Әлеге Кагыйдәләргә бозган өчен физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфай затлар Россия Федерациясә законнары, Татарстан Республикасы законнары нигезендә жаваплы булалар.

## **II БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу турында нигезләмәләр**

### **5 статья. Жирле үзидарә органнары вәкаләтләре**

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә жирле үзидарә органнарының вәкаләтләре «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принципнары турында» 2003 елның 06 октябрәндәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясә Шәһәр төзелешә кодексә, «Сөйки авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге уставы, Кама Тамагы муниципаль районы Уставы нигезендә билгеләнә.

2. «Сөйки авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенә (алга таба - жирлек Советы) жирле үзидарә органының жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәгә вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен, шул исәптән жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр (өстәмәләр) раслау;

- жирлекне шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау.

3. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә «Сөйки авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә (алга таба - жирлек башкарма комитеты) жирле үзидарә башкарма органы вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- территорияне планлаштыру документларын эзерләүне һәм раслауны тәмин итү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодекссында, башка федераль законнарда каралган очрактардан тыш);

- жирлекне шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын эзерләүне тәмин итү.

4. Кама Тамагы муниципаль районының (алга таба - муниципаль район Советы) жирле үзидарәнәң жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәгә вәкаләтле органы вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- муниципаль районны шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау.

5. Кама Тамагы муниципаль районының (алга таба - муниципаль район башкарма комитеты) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә жирле үзидарәнәң башкарма органы вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- территорияне планлаштыру документларын раслау (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодекссында һәм башка федераль законнарда каралган очрактарда);

- муниципаль район территориясендә гамәлгә ашырыла торган шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәмин итүнең мәгълүмат системасын алып бару;

- муниципаль ихтыяжлар өчен муниципаль район чикләрендә жир кишәрлекләрен резервлау һәм алу;

- төзелешкә рөхсәт бирү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодекссында һәм башка федераль законнарда каралган очрактардан тыш);

- жир кишәрлегенән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәтләр бирү;

- рөхсәт бирү рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә.

- муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан жир кишәрлекләрендә индивидуаль торак төзелеш объектларын, бакча йортларын төзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашырганда хәбәрнамәләр (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодекссында һәм башка федераль законнарда каралган очрактардан тыш) жибәрү;

- жирләренә резервлау һәм муниципаль ихтыяжлар өчен жирлек чикләрендә жир кишәрлекләрен тартып алу;

- жирлек чикләрендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру;

- рөхсәтсез төзелешне жимерү турында йә рөхсәтсез корылманы жимерү турында карар кабул итү яисә аны граждан законнарында каралган очрактарда билгеләнгән таләпләргә туры китерү, рөхсәтсез корылманы жимерүне яисә аны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодекссында каралган очрактарда билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында карар кабул итү.

## **6 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын эзерләү комиссиясе**

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын эзерләү комиссиясе (алга таба - Комиссия) Кагыйдәләр проектын эзерләүне оештыру, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү, кагыйдәләренә гамәлгә ашыру максаты белән муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты житәкчесе карары нигезендә төзелә.

2. Комиссия үз эшчәнлеген әлеге Кагыйдәләр, Комиссия турындагы нигезләмә, жирле үзидарә органнарының башка норматив хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашыра.

3. Комиссия вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- әлеге Кагыйдәләренә эзерләүне оештыру;



- Кагыйдэлэргэ үзгөрешлэр кертү мәсьәләләре буенча гражданнарның һәм юридик затларның тәкъдимнәрен карау;

- Кагыйдэләр проекты буенча ижтимагый фикер алышулар һәм гавами тыңлаулар оештыру һәм үткөрү, жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объекттын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә яисә рөхсәт бирү, рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү мәсьәләләре мәсьәләләре;

- ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмәләр әзерләү, тәкъдимнәр әзерләү һәм аларны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы нигезендә жирлек башкарма комитеты җитәкчесенә жиберү;

- Комиссия турында нигезләмә белән ана йөкләнгән башка вәкаләтләр.

4. Комиссия карарлары беркетмәгә имза салынган мизгелдән үз көченә керә һәм тиешле гамәлләрне гамәлгә ашыру өчен жирле үзидарә органнары тарафыннан тәкъдимнәр була.

5. Комиссия эше турында мәгълүмат барлык кызыксынучы затлар өчен ачык була.

## **7 статья. Элек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы гомуми нигезләмәләр**

1. Жирле үзидарә органнарының жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча әлеге Кагыйдәләрне раслаганчы кабул ителгән норматив хокукый актлары әлеге Кагыйдәләргә каршы килмәгән өлештә кулланыла.

2. Жир кишәрлеге яисә капитал төзелеш объекты әлеге Кагыйдәләргә туры килми, әгәр:

аларның рөхсәт ителгән файдалану төрләре рөхсәт ителгән куллану төрләре исемлегенә керми; тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән;

аларның үлчәмнәре һәм параметрлары тиешле территориаль зонаның шәһәр төзелеш регламентында билгеләнгән иң чик күрсәткечләргә туры килми.

3. Шәһәр төзелеш регламентына туры килми торган жир кишәрлекләре яисә капитал төзелеш объектлары, рөхсәт ителгән файдалану төрләре, иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм иң чик параметрлары аларны шәһәр төзелеш регламентына туры китерү срогы билгеләнмичә файдаланылырга мөмкин, моңа мондый жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалану кешенең тормышы яисә сәламәтлеге өчен куркыныч, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч булган очрактар керми.

4. Шәһәр төзелеш регламентына туры килми торган жир кишәрлекләреннән яисә капитал төзелеш объектларыннан, рөхсәт ителгән файдалану төрләреннән һәм иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәрдән һәм иң чик параметрларыннан файдалану кеше тормышы яисә сәламәтлеге, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч янаган очракта, федераль законнар нигезендә мондый жир кишәрлекләрен һәм объектларны куллануны тыю салынырга мөмкин.

5. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 36 статьясындагы 8 өлешендә күрсәтелгән капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү мондый объектларны шәһәр төзелеш регламентына туры китерү яисә рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларына туры килмәвен киметү юлы белән генә гамәлгә ашырылырга мөмкин. Күрсәтелгән жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү аларны жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның шәһәр төзелеш регламентында билгеләнгән төрләренә туры китерү юлы белән гамәлгә ашырылырга мөмкин.

## **8 статья. Территориаль зоналар**

1. Территориаль зоналарның чикләреннән файдалану һәм төзелешләр кагыйдәләрен әзерләгәндә түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

1) жир кишәрлекләреннән гамәлдәге һәм планлаштырыла торган файдалануның төрлө төрләрнең бер территорияль зонасы чикләрендә ярашу мөмкинлекләре;

2) жирлекнең генераль планы (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 18 статьясындагы 6 өлешендә билгеләнгән очрактан тыш), шәһәр округының генераль планы, муниципаль районны территорияль планлаштыру схемасы белән билгеләнгән функциональ зоналары һәм аларның планлаштырылган үсеш параметрлары;

3) Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән территорияль зоналар;

4) территорияне планлаштыру һәм гамәлдәге жирләрдән файдалану;

5) төрлө категориядәге жирләренң чикләре планлаштырыла торган үзгәрешләр;

6) катнаш жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларына зыян китерү мөмкинлеген булдырмау;

7) федераль әһәмияттәге тарихи жирлекнең яисә региональ әһәмияттәге тарихи жирлекнең тарихи-мәдәни терәк планының тарихи-мәдәни терәк планы.

2. Территория зоналары чикләре түбәндәгечә билгеләнергә мөмкин:

- магистральләр, урамнар, машиналар линияләренә, аларны капма-каршы юнәлешләренң транспорт агымнары аерып тора;

- кызыл сызыкларга;

- жир кишәрлекләре чикләренә;

- муниципаль берәмлекләр чикләрендә торак пунктлар чикләренә;

- муниципаль берәмлекләр чикләрендә, шул исәптән федераль әһәмияттәге Мәскәү, Санкт-Петербург һәм Севастополь шәһәрләренң шәһәр эчендәге территорияләре чикләрендә;

- табигать объектларының табигый чикләре;

Башка чикләргә.

3. Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре территорияль зоналар чикләре белән туры килмәскә мөмкин.

4. Территорияль зоналар чикләре һәр жир кишәрлегенң бары тик бер территорияль зонага гына туры килү таләбенә җавап бирергә тиеш, чикләре жир законнары нигезендә территорияль зоналар чикләрен кисеп үтә ала торган жир кишәрлегеннән тыш.

5. Әлеге Кагыйдәләр белән һәр территорияль зона өчен шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

## **9 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану**

1. Шәһәр төзелеше регламентында жир кишәрлекләренң хокукый режимы билгеләнә, шулай ук жир кишәрлекләре өслегендә булган һәм аларны төзү процессында һәм капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында кулланыла торган бөтен нәрсә кебек үк.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

- территорияль зона чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан фактта файдалануны;

- жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан гамәлдәге һәм планлаштырылган файдалануның төрлө төрләрнең бер территорияль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләре;

- муниципаль берәмлекләренә территорияль планлаштыру документларында билгеләнгән функциональ зоналарның һәм аларның планлаштырыла торган үсеш характеристикаларын;

- территорияль зоналарның төрләре;

- мәдәни мирас объектларын, махсус сакланылучы табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләре.

3. Тиешле территорияль зона чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренә һәм капиталъ төзелеш объектларына карата шәһәр төзелеше регламентында түбәндәгеләр күрсәтелә:

- жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре;

- жир кишәрлекләренә иң чик (минималъ һәм (яисә) максималъ күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары;

- Россия Федерациясә законнары нигезендә билгеләнә торган жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү;

- территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешенә мөмкин булган минималъ дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткеләре һәм, шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территория зонасы чикләрендә территорияне комплекслы үстерүне гамәлгә ашыру каралган очракта, күрсәтелгән объектларның халык өчен территорияль файдалана алу мөмкинлегенә максималъ мөмкин булган дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткеләре.

4. Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән территорияль зона чикләре чикләрендә урнашкан барлык жир кишәрлекләренә һәм капиталъ төзелеш объектларына тигез дәрәжәдә кагыла.

5. Шәһәр төзелеше регламентының гамәли көчә жир кишәрлекләренә кагылмый:

- Россия Федерациясә халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук мәдәни мирас объектлары ачыкланган ядкарьләр яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә һәм мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган реставрация, консервацияләү, торгызу, ремонтлау һәм жайланмалар эчтәлегә, параметрлары турында карар кабул иткән территория чикләрендә;

- гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

- линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линия объектлары белән мәшгуль;

- файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

6. Тарихи жирлекләр территорияләренә, истәлекле урыннарга, дөвалау-савыктыру урыннары жирләренә һәм курортларга, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясә законнары нигезендә билгеләнә.

7. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми

- урман фонды жирләре;

- өске сулар белән капланган жирләр;

- запас жирләр;

- махсус сакланылучы табигать территорияләре жирләре (дөвалау-савыктыру урыннары һәм курортлары жирләреннән тыш);

- авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре;

- махсус икътисадый зоналар һәм алгарышлы социаль-икътисадый үсеш территорияләре чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре.

8. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жир кишәрлекләрен куллану федераль законнар нигезендә вәкаләтле башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясә субъектларының башкарма хакимияте органнары яисә жирле үзидарәнә вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә. Махсус икътисадый зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән файдалану махсус икътисадый зоналар белән идарә итү органнары тарафыннан билгеләнә. Махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләрендә урнашкан урман фонды жирләреннән яисә жир кишәрлекләреннән (махсус сакланылучы табигать территорияләре составына кертелгән торак пунктлар территорияләреннән тыш) файдалану тиешенчә урман хужалыгы регламенты, урман

законнары, махсус сакланылучы табигать территориясе турындагы нигезләмә белән, махсус сакланылучы табигать территорияләре турындагы законнар нигезендә билгеләнә.

### **III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү турында нигезләмәләр**

#### **10 статья. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү тәртибе**

1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү күчмәсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрындагы жир кишәрлеге яисә капитал төзелеш объекты турындагы белешмәләргә үзгәрешләр кертү юлы белән гамәлгә ашырыла.

2. Тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче төрләрен куллану шартларында рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләре тарафыннан түбәндәге ысуллар белән гамәлгә ашырыла:

Хокук иясе кадастр исәбе органына законлы куллану төрен үзгәртү турында гариза, хокук билгели торган документлар, шулай ук тиешле жир кишәрлеген билгеле территориаль зонага (кагыйдәләрдән Өземтә) кертү турында муниципаль берәмлек Башкарма комитеты биргән белешмә белән мөрәжәгать итә, әгәр тиешле территориаль зона турында белешмәләр күчмәсез милекнең бердәм дәүләт реестрында булмаган очракта;

хокук иясе жирле үзидарә органнарына мәгълүмат элементәсе тәртибендә жир кишәрлеге яисә капитал төзелеш объекты характеристикаларын үзгәртү турында белешмәләр жиберү өчен рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү турындагы гариза белән мөрәжәгать итә.

3. Тиешле территория зонасы өчен шартлы рөхсәт ителгән башка төргә караган рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы таләпләре һәм әлеге Кагыйдәләрнең 11 статьясы нигезләмәләре нигезендә жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт алу юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

5. Тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рөхсәт ителгән файдалануның мөмкин булган төрләре исемлегендә булмаган жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан файдалануның барлык башка төрләре әлеге территориаль зона өчен рөхсәт ителмәгән булып тора һәм әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр керткәндә генә рөхсәт ителергә мөмкин.

6. Территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул ителгән көннән алып аңа карата аны комплекслы үстерү турында карар кабул ителгән территорияне планлаштыру документларын раслау көненә кадәр, мондый территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм (яисә) капитал төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү рөхсәт ителми.

#### **11 статья. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объекттын файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү тәртибе**

1. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объекттын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә (алга таба - файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү) рөхсәт

бирү белән кызыксынган физик яисә юридик зат Комиссиягә файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы гаризаны жиберә.

2. Шартлы рәвештә файдалану төренә рөхсәт бирү мәсьәләсе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, территориаль зона чикләрендә яшәүче гражданныр катнашында Кама Тамагы муниципаль районында гавами тыңлаулар уздыру турындагы нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган, жир кишәрлеге яки капитал төзелеш объекты чикләрендә рөхсәт сорала торган, Жәмәгать тыңлауларында тикшерелергә тиеш. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның рөхсәт ителгән төре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булган очракта, гавами тыңлаулар жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләре катнашында үткәрелә, мондый тискәре йогынтыны куркыныч астына куйган.

3. Комиссия әлеге рөхсәт соратып алына торган жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләренән хокукка ия булучыларга, жир кишәрлекләре белән уртак чикләре булган жир кишәрлекләренән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар үткәрү турында, әлеге рөхсәт таләп ителә торган жир кишәрлекләре белән уртак чикләре булган жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларының хокук ияләренә һәм әлеге рөхсәт соратып алына торган капитал төзелеш объектынның бер өлеше булган биналарның хокук ияләренә хәбәрләр жиберә. Күрсәтелгән хәбәрләр мәнфәгатьле затның РФ ШРК 39 статьясындагы 4 өлеше гаризасы кергән көннән жиде эш көненнән дә соңга калмыйча жиберелә.

4. Файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлауларда катнашучылар Комиссиягә үзләренә тәкъдимнән һәм әлеге сорауга кагылышлы искәрмәләрен аларны гавами тыңлаулар беркетмәсенә кертү өчен тәкъдим итергә хокуклы.

5. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар нәтижеләре турындагы бәяләмә муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга һәм муниципаль район һәм (яисә) жирлек сайтында «Интернет» челтәрендә урнаштырылырга тиеш.

6. Муниципаль берәмлек халкына аларны уздыру турында хәбәр иткән көннән алып, ижтимагый фикер алышулар яки гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә бастырылган көнгә кадәр ижтимагый фикер алышулар яки жәмәгать тыңлаулары нәтижеләре турында ижтимагый фикер алышулар яисә ачык тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә бастырылган көнгә кадәр муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм бер айдан артык була алмый. Ч. 7 ст. 39 ГрК РФ.

7. Комиссиядән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә нигезендә, башкарма комитет бәяләмәсен исәпкә алып, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рөхсәтне файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә яисә мондый рөхсәтне бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли һәм аларны башкарма комитет житәкчесенә жиберә.

8. Әлеге Кагыйдәләренә 11 статьясындагы 7 өлешендә күрсәтелгән тәкъдимнәр нигезендә Башкарма комитет житәкчесе мондый тәкъдимнәр кергән көннән соң өч көн эчендә мондый рөхсәтне файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында карар кабул итә. Күрсәтелгән карар муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга һәм «Интернет» челтәрендә муниципаль район һәм (яисә) жирлек сайтында урнаштырылырга тиеш.

9. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча гавами тыңлауларны оештыруга һәм уздыруга бәйле чыгымнар мондый рөхсәтне бирү белән кызыксынучы физик яисә юридик зат йөртә.

10. Жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төре шәһәр төзелеше регламентына, рөхсәтне шартлы рөхсәт ителгән

файдалануга рөхсәт бирү белән кызыксынучы физик яисә юридик зат инициативасы буенча гавами тыңлаулар уздырганнан соң Кагыйдәгә үзгәрешләр кертү өчен билгеләнгән тәртиптә үзгәрешләр кертү өчен билгеләнгән тәртиптә кертелгән очракта, мондый затка файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы карар гавами тыңлаулар үткәрмичә кабул ителә.

11. Физик яисә юридик зат шартлы рөхсәт ителгән файдалану төренә яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында карар суд тәртибендә шикаять белдерергә хокуклы.

## **12 статья. Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, реконструкцияләүгә рөхсәт бирү тәртибе**

1. Жир кишәрлекләренең шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән минималь күләмнәре йә конфигурация, төзелеш өчен яраксыз инженерлык-геологик яисә башка характеристикалары булган жир кишәрлекләренең хокук ияләре рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәтләр алу өчен мөрәжәгать итәргә хокуклы.

1.1. Әгәр мондый тайпылыш рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылу, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү өчен рөхсәт сорап мөрәжәгать итәргә хокуклы, әгәр мондый тайпылыш конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капитал төзелеш объектларын бер яисә берничә чик параметрга бер мәртәбә үзгәртү, реконструкцияләү максатларында ун проценттан артмаска тиеш.

2. Рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читлөшү, техник регламентлар, норматив техник документлар таләпләрен үтәгәндә, аерым жир кишәрлеге өчен рөхсәт ителә.

Катларның иң чик саны, биналарның, корымаларның чик биекlege һәм федераль яисә региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрендә капитал төзелеш объектларының архитектура карарларына таләпләр өлешендә рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан баш тарту рөхсәт ителми.

3. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт алуда кызыксынган зат Комиссиягә мондый рөхсәт бирү турында гариза жибәрә.

Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы гариза электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә жибәрелергә мөмкин.

4. Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелеш, реконструкцияләүнең чик параметрларыннан читкә тайпылу өчен рөхсәт бирү турындагы карар проекты мондый рөхсәт бирү турында гариза килгән көннән алып унбиш эш көне эчендә эзерләнә һәм, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясы нигезләмәләрен исәпкә алып, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 5.1 статьясында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган ижтимагый фикер алышуларда яки ачык тыңлауларда каралырга тиеш бу Кагыйдәләрнең 12 статьясындагы 1.1 өлешендә күрсәтелгән очрак. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы карар проекты буенча ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм үткәрү белән бәйлә чыгымнар мондый рөхсәт бирү белән кызыксынучы физик яисә юридик зат йөртә.

5. Рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә нигезендә Комиссия мондый фикер алышулар яисә тыңлаулар тәмамланган көннән алып унбиш эш көне эчендә мондый рөхсәт бирү турында яисә мондый рөхсәтне бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр эзерли һәм кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, аларны муниципаль район башкарма комитеты житәкчесенә жибәрә.

6. Әлеге Кагыйдәләрнең 5 өлешендә күрсәтелгән тәкъдимнәр нигезендә муниципаль район башкарма комитеты житәкчесе мондый тәкъдимнәр кәргән көннән жиде көн эчендә рәхсәт бирү турында, рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкциялүгә яисә мондый рәхсәтне бирүдән баш тарту турында қарар қабул итә.

7. Жирле үзидарә органына Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хақимияте башкарма органынан, вазыйфаи заттан, дәүләт учреждениесенән яисә жирле үзидарә органынан үз белдекләре белән төзелешне ачыклау турында хәбәрнамә кәргән көннән башлап, мондый жир кишәрлеге урнашқан жир кишәрлегенә қарата капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкциялүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылу өчен рәхсәт бирелми қорылыш, жирле үзидарә органы тарафыннан әлеге хәбәрнамәне қарау нәтижәләре буенча дәүләт хақимияте башкарма органына, вазыйфаи затқа, дәүләт учреждениесенә яки жирле үзидарә органына Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән һәм алардан әлеге белдермә алынған очрақлардан тыш, билгеләнгән таләпләргә туры китерелгәнче, аның турында хәбәрнамә жибәрелгән, бу үз белдеге қорылма билгеләре булу қаралмый яки судның ирекле қорылманы сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы дәғва таләпләрен қанәғәтләндерүдән баш тарту турындагы қарары үз көченә керде.

8. Физик яисә юридик зат рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкциялүгә яисә мондый рәхсәт бирүдән баш тартуға рәхсәт бирү турындагы қарарға суд тәртибендә ризасызлық белдерергә хоқуқлы.

9. Әгәр мондый тайпылыш аэродром янындагы территориядә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануның чикләүләренә туры қилмәсә, рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкциялүгә рәхсәт бирү рәхсәт ителми.

#### **IV БҮЛЕК. Жирле үзидарә органны тарафыннан территорияне планлаштыру документларын әзерләү турында нигезләмәләр**

##### **13 статья. Документларға гомуми таләпләр территорияне планлаштыру буенча**

1. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү территорияне комплекслы үстерүне тәәмин итү, шул исәптән планлаштыру структурасы элементларын бүлеп бирү, жир кишәрлекләре чикләрен билгеләү, капитал төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү максатларында гамәлгә ашырыла.

Территорияне планлаштыру документларын әзерләү территориаль планлаштыру документлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (линия объектларын урнаштыруны күздә тотқан территорияне планлаштыру документларын әзерләүдән тыш); коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программалары, транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программалары, социаль инфраструктураны комплекслы үстерү программалары, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары, техник регламентлар, кагыйдәләр сводлары таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла; инженерлық эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен, Россия Федерациясе халықларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният ядқарьләре) бердәм дәүләт реестрына қертелгән мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, ачықланған мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, территорияләрдән аерым файдалану шартлары булған зоналар чикләрен исәпкә алып.

2. Капитал төзелеш объектын урнаштыру максатларында территорияне планлаштыру документларын әзерләү түбәндәге очрақларда мәжбүри:

- федераль, региональ яисә жирле әһәмияттәге капитал төзелеш объектын урнаштыруға бәйле рәвештә дәүләт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен тартып алу қирәк;

- кызыл линияләр урнаштыру, үзгәртү яисә гамәлдән чыгару кирәк;
  - жир законнары нигезендә жир кишәрлекләре төзү территорияне ызанлау проекты нигезендә генә башкарылган очракта, жир кишәрлекләре төзәргә кирәк;
  - капитал төзелеш объектын урнаштыру уртақ чиге булган ике һәм аннан да күбрәк муниципаль берәмлекләр территорияләрендә планлаштырыла (мондый капитал төзелеш объектын дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жирләрдә яисә жир кишәрлекләрендә урнаштыру планлаштырылган очрактан тыш, һәм мондый капитал төзелеш объектын урнаштыру өчен дәүләт яисә муниципаль милектәге жир кишәрлекләрен би­рү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителми);
  - линияле объектны төзү, реконструкцияләү планлаштырыла (линия объектын дәүләт яисә муниципаль милектәге жирләрдә яисә жир кишәрлекләрендә урнаштыру планлаштырылган очрактан тыш һәм мондый линияле объектны урнаштыру өчен дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жир кишәрлекләрен би­рү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителми). Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан линия объектын төзү, реконструкцияләү өчен территорияне планлаштыру документларын эзерләү таләп ителмәгән башка очрақлар билгеләнәргә мөмкин;
  - линия объекты булмаган капитал төзелеш объектын махсус сакланылучы табигать территориясе чикләрендә яисә урман фонды жирләре чикләрендә аның эшчәнлеген тәмин итү өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру планлаштырыла;
  - территорияне комплекслы үстерү планлаштырыла;
- «Күпфатирлы йортларны һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларын өлешле төзүдә катнашу һәм Россия Федерациясенә кайбер закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2004 елның 30 декабрендәге 214-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә өлешле төзелештә катнашучыларның акчаларын жәлеп итеп, индивидуаль торак төзелеш объектларын төзү планлаштырыла.

3. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү территориаль зоналарның һәм (яисә) муниципаль районнарны территориаль планлаштыру схемалары белән билгеләнгән, жирлекләренә, шәһәр округларының генераль планнары белән билгеләнгән функциональ зоналарның, территориянең комплекслы үсешен гамәлгә ашыру күздә тотылган территориянең планлаштыру структурасының бер яисә берничә чиктәш элементына карата гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү һәм раслау, шулай ук территорияне планлаштыру документларын эзерләү үзенчәлекләре жирлек территориясенә карата Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 45, 46 статьялары, Кама Тамагы муниципаль районы Уставы, «Сөйки авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Уставы нигезләмәләрен исәпкә алып билгеләнә.

5. Бакчачылык яисә яшелчәчелек территориясен планлаштыру документларын эзерләү үзенчәлекләре «Гражданнар тарафыннан үз ихтыяжлары өчен бакчачылык һәм яшелчәчелек алып бару турында һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2017 елның 29 июлендәге 217-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнә.

## **14 статья. Территорияне планлаштыру документлары төрләре**

1. Территорияне планлаштыру документларының төрләре түбәндәгеләр:
  - территорияне планлаштыру проекты;
  - территорияне ызанлау проекты.
2. Территорияне планлаштыру проектларын эзерләү планлаштыру структурасы элементларын бүлеп би­рү, гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен билгеләү, капитал төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү, территорияне планлаштырыла торган үстерүнең характеристикаларын һәм чиратын билгеләү өчен гамәлгә ашырыла.
3. Территорияне ызанлау проектын эзерләү планлаштыру структурасының бер яисә берничә катнаш элементы чикләрендә урнашкан территориягә карата, территориаль



зонаның һәм (яисә) муниципаль районны территорияль планлаштыруның билгеләнгән схемасы чикләрендә жирләрдән файдалану һәм (яисә) төзелеш алып бару кагыйдәләренә, жирлекнең, шәһәр округының генераль планында территорияне комплекслы үстерүне гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территориянең чикләреннән гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне ызанлау проекты эзерләү түбәндәгеләр өчен гамәлгә ашырыла:

1) төзелә торган һәм үзгәртелә торган жир кишәрлекләренә чикләре урынын билгеләү;  
2) яңа капитал төзелеш объектларын урнаштыру планлаштырылмаган төзелеш территорияләре өчен, шулай ук территорияләр чикләрендә урнашкан жир кишәрлеген төзүгә, үзгәртүгә һәм (яисә) үзгәртүгә бәйле рәвештә кызыл линияләр урнаштыру, үзгәртү, туктату өчен, территорияне комплекслы үстерүне гамәлгә ашыру күздә тотылмаган төзелеш территорияләре өчен кызыл линияләр билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару, мондый билгеләүнең гомуми файдалану территориясе чикләрен үзгәртүгә китерерлек шартлар булганда.

5. Территорияне ызанлау проекты расланымга тиешле төп өлештән һәм әлегә проектны нигезләү материалларыннан тора.

6. Территорияне ызанлау проектларын эзерләү, территорияне планлаштыру документларын эзерләү өчен Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә мондый инженер эзләнүләрен башкару таләп ителгән очракларда, инженерлык эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла. Территорияне ызанлау проекты эзерләү максатларында әлегә территорияне планлаштыру проекты эзерләү өчен алынган инженер эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен аларны үтәү көненнән алып биш ел дәвамында файдалану рөхсәт ителә.

7. Территорияне ызанлау проекты эзерләгәндә чикләренә урнашу урынын, төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренә урынын билгеләү шәһәр төзелеше регламентлары һәм конкрет эшчәнлек төрләре өчен жир кишәрлекләре бирү нормалары, федераль законнарда һәм Россия Федерациясе субъектлары законнарында билгеләнгән төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренә башка таләпләр, техник регламентлар, кагыйдәләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

8. Территорияне межанлау проекты эшләү чикләрендә жир кишәрлекләрен яки жир кишәрлекләрен кадастр планында урнашуның расланган схемасы нигезендә, гамәлдә булу срогы чыкмаган территорияләрнең кадастр планында төзү каралган территориягә карата гамәлгә ашырылса, территорияне межалау проектында жир кишәрлекләре чикләренә урнашуы әлегә схемада каралган жир кишәрлекләре чикләренә урнашуына туры килергә тиеш.

9. Тарихи жирлек территориясенә карата эзерләнгән территорияне ызанлау проектында Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарьләрен) саклау турындагы законнарда аларның сакланышын тәэмин итү планлаштыру структурасы элементлары исәпкә алына.

10. Территорияне планлаштыру проекты белән расланган планлаштыру структурасының элементы яисә элементлары чикләрендә урнашкан территорияне ызанлау проекты эзерләгәндә, аерым документ рәвешендә жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үткәрелми, моңа территорияне планлаштыру проекты буларак гамәлгә ашыру күздә тотылмаган территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлеге барлыкка килүгә һәм (яисә) үзгәртелүгә бәйле рәвештә территорияне ызанлау проекты эзерләү, үзгәртү, кызыл сызыкларны үзгәртү очрагы керми, мондый билгеләнешләр гомуми файдаланудагы территориянең чикләрен үзгәртүгә китерә дигән шарт белән.

11. Территорияне планлаштыру документларына гомуми таләпләр, эчтәлегә, эзерләү һәм раслау тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турында» 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, башка норматив хокукый актлар белән билгеләнә.

## **V БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмәләр**

### **15 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру буенча гомуми нигезләмәләр**

1. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләренә тормыш, хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен уңай шартларга үтәү максатыннан үткәрелә.

2. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль берәмлек уставы, әлеге Кагыйдәләр, башка норматив хокукый актлар нигезендә уздырыла.

3. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча жәмәгать фикер алышуларына яисә гавами тыңлауларга түбәндәгеләр чыгарыла:

- Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары;

- Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексында каралган очрактан тыш территорияне планлаштыру проектлары һәм территорияне ызанлау проектлары;

- жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләренә рөхсәтләр бирү турындагы карарлар;

- рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары.

4. Ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртибе «Сөйки авыл жирлегә» муниципаль берәмлегендә яшәүчеләргә жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар башлану турында хәбәр итүне, тиешле проект белән танышуны, муниципаль берәмлек халкының ижтимагый фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларында катнашуын тәмин итә торган башка чараларны, кабул ителгән карарларның нигезле булуын да кертәп, жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар нәтижеләрен бастырып чыгаруны (халыкка житкерүне) күздә тотарга тиеш.

5. Ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм үткәрүнең тәртибе һәм башка үзенчәлекләре, гавами тыңлаулар Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 5.1 статьясы нигезләмәләре белән билгеләнгән.

### **16 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру үзенчәлекләре**

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре яисә аларга үзгәрешләр кертү проектлары буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар Муниципаль берәмлек башлыгы карары нигезендә Кагыйдәләр проекты эзерләү комиссиясе тарафыннан уздырыла.

2. Кагыйдәләр проекты буенча жәмәгать фикер алышуларының яисә гавами тыңлауларның озынлыгы мондый проект басылып чыккан көннән кимендә бер һәм кимендә өч ай тәшкил итә.

3. Конкрет территориаль зона өчен билгеләнгән шәһәр төзелеш регламентына үзгәрешләр кертү өлешендә Кагыйдәләргә үзгәрешләр эзерләнгән очракта, шулай ук территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул ителүгә бәйле рәвештә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр эзерләнгән очракта, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар территориаль зона чикләрендә үткәрелә, аның өчен мондый шәһәр төзелеш регламенты билгеләнгән территория чикләрендә комплекслы үсеш узарга тиешле территория чикләрендә башкарыла. Бу очрактарда ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру срогы бер айдан артык була алмый.

4. Кагыйдэлэр аэродром янындагы территориядэ билгелэнгэн күчемсез милек объектларыннан файдалануны чиклэгү туры китерелгэн очракта, шулай ук элеге Кагыйдэлэрнең 19 статьясындагы 2 өлешенә 3-6 пунктларында һәм 3.1 өлешендә күрсәтелгән ярашмаучанлыкларны бетерү, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрелми.

Конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеш регламентында билгелэнгән рөхсәт ителгән куллану төрләре бер мәртәбә үзгәртелгән очракта, капитал төзелеш объектларын алдан билгелэнгән рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары үзгәртелмәгән һәм (яисә) конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеш регламентында билгелэнгән капитал төзелеш объектларын бер яисә берничә тапкыр үзгәрткән очракта, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыруның ун процентыннан артмаган, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү турында проектны эзерләү хакында карар кабул итү турындагы хәбәрне бастырып чыгару һәм элеге статьяның 4 өлешендә каралган комиссия бәяләмәсен эзерләү таләп ителми.

#### **17 статья. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар**

1. Жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы һәм элеге Кагыйдэлэрнең 11 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда фикер алышырга тиеш. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү Комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булган очракта, гавами тыңлаулар жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләре катнашында мондый тискәре йогынтыны куркыныч астына куйган капитал төзелеш объектлары катнашында уздырыла.

4. Комиссия түбәндәге затларга файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында хәбәрләр жиберә:

- элеге рөхсәт соратып алына торган жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләренә хокукка ия булучыларга;

- жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларының хокукка ия булучыларына элеге рөхсәт соратып алына торган объектлар;

- капитал төзелеш объектынның бер өлеше булган, элеге рөхсәт соратып алына торган биналарның хокук ияләренә.

Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның шартлы рәвештә рөхсәт бирү турында гаризасы алынган көннән соң жиде эш көненнән дә соңга калмыйча жиберелә.

5. Муниципаль берәмлек халкына ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр аларны уздыру турында хәбәр иткән көннән алып муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллекле органының норматив хокукый актлары белән билгеләнә һәм бер айдан артык була алмый.

6. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыруга һәм уздыруга бәйле чыгымнар мондый рөхсәтне бирү белән кызыксынучы физик яисә юридик зат йөртә.

7. Жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төре шәһәр төзелеш регламентына жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү өчен билгелэнгән тәртиптә, ижтимагый фикер алышулар уздырылганнан яисә шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төренә рөхсәт бирү белән

кызыксынучы физик яисэ юридик зат инициативасы буенча гавами тыңлаулар уздырылганнан соң, мондый затка файдалануның шартлы рөхсэт ителгән төренә рөхсэт бирү турындагы карар жәмәгать фикер алышулары яисэ гавами тыңлаулар үткәрмичә кабул ителә.

**18 статья. Капиталь төзелеш объектларын рөхсэт ителгән төзүен, реконструкциялүенә иң чик параметрларыннан читлэшүгә рөхсэт бирү мәсьәләсе буенча ижтимагый фикер алышулар яисэ гавами тыңлаулар**

1. Рөхсэт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкциялүгә рөхсэт бирү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 40 статьясы һәм әлеге Кагыйдәләренә 12 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Рөхсэт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкциялүгә рөхсэт бирү турында гариза кәргән көннән алып унбиш эш көне эчендә әзерләнә һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 5.1 статьясында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган жәмәгать фикер алышуларында яисэ гавами тыңлауларда Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясы нигезләмәләрен исәпкә алып, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 40 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән очрактан тыш, каралырга тиеш.

Рөхсэт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкциялүгә рөхсэт бирү турындагы карар проекты буенча ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм үткәрү белән бәйлә чыгымнар мондый рөхсэт бирү белән кызыксынучы физик яисэ юридик зат йөртә.

Ижтимагый фикер алышулар яисэ гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү Комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Ижтимагый фикер алышуларны яисэ рөхсэт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкциялүгә рөхсэт бирү турында карар проекты буенча гавами тыңлауларны оештыруга һәм уздыруга бәйлә чыгымнар мондый рөхсэт бирүдә кызыксынучы физик яисэ юридик зат йөртә.

**VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмәләр**

**19 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе**

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 - 32 статьяларында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы мәсьәләне карау өчен түбәндәгеләр нигез була:

1) Жирлектән файдалану һәм төзелешнең жирлекнең генераль планына, муниципаль районны территорияль планлаштыру схемасына туры килмәве, мондый генераль планнарда яисэ муниципаль районны территорияль планлаштыру схемасына үзгәрешләр кертү нәтижәсендә барлыкка килгән;

1.1) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органыннан Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда башкару өчен мәжбүри керүе, аэродром янындагы территориядә урнашкан күчмәсез милек объектларыннан файдалануның жирлекнең, шәһәр округының, авылара территориянең жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрендә кертелгән чикләүләрен бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр;

2) территориаль зоналарның чикләрен үзгәртү, шәһәр төзелеше регламентларын үзгәртү турында тәкъдимнәр керү;

3) территориядән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләренең урнашу урыны турында белешмәләрнең шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында чагылдырылган туры килмәве, ул күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында күрсәтелгән зоналар, территорияләр чикләренең урнашу урыны тасвирламасына карый;

4) федераль, региональ һәм жирле әһәмияттәге истәлекле урыннар территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлешчә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның күчәмсез мөлкәт объектларыннан мондый зоналар, территорияләр чикләрендә файдалану чикләүләренә шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән чикләүләренә туры килмәве;

5) территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны билгеләү, үзгәртү, туктату, мәдәни мирас объекты территориясә чикләрен, федераль әһәмияттәге тарихи жирлек территориясен, региональ әһәмияттәге тарихи жирлек территориясен билгеләү, үзгәртү;

6) территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул итү;

7) муниципаль берәмлекләр чикләрендә урнашкан Ватанны саклаганда һәлак булганнарны күмү урыннарын ачыклау.

3. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәр Комиссиягә жибәрелә:

1) федераль башкарма хакимият органнары тарафыннан, әгәр жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре федераль әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләнә, урнашуына комачауларга мөмкин булса;

2) жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре региональ әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләнә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары;

3) әгәр жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре жирле әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләнә, урнашуына комачауларга мөмкин булса, Кама Тамагы муниципаль районының жирле үзидарә органнары тарафыннан;

4) жирлек территориясендә жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу тәртибен камилләштерергә кирәк булган очракларда жирле үзидарә органнары тарафыннан;

4.1) «Сөйки авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенәң жирле үзидарә органнары тарафыннан муниципаль берәмлекләр чикләрендә урнашкан Ватанны саклаганда һәлак булганнарны күмү урыннары табылган очракта;

5) физик яисә юридик затлар тарафыннан инициатив тәртиптә йә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен куллану нәтижәсендә жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары нәтижәле файдаланылмаса, аларның хокук ияләренә зыян салынса, жир кишәрлекләренәң һәм капитал төзелеш объектларының хакы кими, гражданның һәм аларның берләшмәләренәң хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре гамәлгә ашырылмаган очракларда;

6) Россия Федерациясә тарафыннан төзелгән яисә устав (жыелма) капиталында Россия Федерациясә өлешә 50 проценттан артык тәшкил иткән территорияне комплекслы үстерү турында Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан кабул ителгән карарны гамәлгә ашыруны тәмин итүчә башкарма хакимиятнең вәкаләтле федераль органы яисә юридик зат, устав (жыелма) капиталында өлешләрнең 50 проценттан артыгы шундый юридик затка карый (алга таба - Россия Федерациясә тарафыннан билгеләнгән юридик зат);

7) Россия Федерациясә субъекты дәүләт хакимиятенәң иң югары башкарма органы, «Сөйки авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенәң территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул иткән, Россия Федерациясә субъекты билгеләгән һәм Россия Федерациясә субъекты, «Сөйки авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенәң жирле администрациясә башлыгы

кабул иткән территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул иткән, ул Россия Федерациясе субъекты, муниципаль берәмлек тарафыннан яисә устав (жыелма) капиталында Россия Федерациясе субъекты, муниципаль берәмлек өлеше 50 проценттан артык тәшкил иткән, яисә бүлендек жәмгыяте булган, устав (жыелма) капиталында 50 проценттан артык өлеш керткән юридик зат тарафыннан (алга таба - Россия Федерациясе субъектының билгеләнгән юридик заты) йә территорияне комплекслы үстерү максатларында территорияне комплекслы үстерү турында шартнамә төзелгән территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул ителгән карарны гамәлгә ашыруны тәэмин итүче юридик зат тарафыннан.

3.1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 31 статьясындагы 3.1 өлеше нигезендә федераль эһәмияттәге объектларны, региональ эһәмияттәге объектларны, муниципаль районның жирле эһәмияттәге объектларын (линия объектларыннан тыш) территориаль планлаштыру документларында каралган жирлек территорияләрендә урнаштыру мөмкинлегә тәэмин ителмәгән очракта, вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә вәкаләтле органы, муниципаль районның вәкаләтле жирле үзидарә органы күрсәтелгән объектларны урнаштыруны тәэмин итү максатларында жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы таләпне вәкаләтле затка жиберә.

3.2. Әлеге Кагыйдәләренә 19 статьясындагы 3.1 өлешендә каралган очракта, вәкаләтле зат әлеге Кагыйдәләренә 19 статьясындагы 3.1 өлешендә күрсәтелгән таләпне алган көннән алып утыз көн эчендә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне тәэмин итә.

3.3. Әлеге Кагыйдәләренә 19 статьясындагы 2 өлешенә 3 - 6 пунктларында һәм 3.1 өлешендә каралган очракларда жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү максатларында, шулай ук конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеш регламентында билгеләнгән рөхсәт ителгән куллану төрләре бер мәртәбә үзгәртелгән очракта, капитал төзелеш объектларының элек билгеләнгән рөхсәт ителгән иң чик параметрлары үзгәртелмәгән һәм (яисә) рөхсәт ителгән төзелешнең бер яисә берничә иң чик параметры үзгәргән очракта, конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеш регламентында билгеләнгән капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткөрү, жирдән файдалану кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы проектны кабул итү турындагы хәбәрне бастырып чыгару һәм эзерләү турындагы карарны эзерләү турындагы хәбәрне бастырып чыгару һәм әлеге Комиссиянең 19 статьясындагы 4 өлешендә каралган, Комиссия бәяләмәсен таләп итми.

3.4. Территорияне комплекслы үстерү турындагы карарны гамәлгә ашыру максатларында жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертелгән очракта, шул исәптән Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 30 статьясындагы 5.2 өлеше нигезендә, мондый үзгәрешләр территорияне комплекслы үстерү максатларында территорияне планлаштыру проектын раслаган көннән алып туксан көннән дә соңга калмыйча кертелергә тиеш.[Par1455](#)

3.5. Муниципаль берәмлекләр чикләрендә урнашкан Ватанны саклаганда һәлак булганнарны күмү урыннарын ачыклауга бәйле рәвештә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү мондый урыннар ачыкланган көннән алып алты ай дәвамында гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар уздыру таләп ителми.

4. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәреш кертү турында тәкъдимнәр кәргән көннән алып егерме биш көн эчендә комиссия бәяләмә эзерли, анда жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында яисә мондый тәкъдимне кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, кире кагу турында тәкъдимнәр кертелгән, һәм бу бәяләмәне башкарма комитет житәкчесенә жиберә.

4.1. Әлеге Кагыйдәләренә аэродром янындагы территориядә билгеләнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры китерүне күздә тоткан Жирдән файдалану

һәм төзелеш кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү турындагы проект Комиссия тарафыннан каралмый.

5. «Сөйки авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башлыгы, Комиссия баяләмәсендәге рекомендацияләрне исәпкә алып, егерме биш көн эчендә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә үзгәреш кертү турында яисә шушы Кагыйдэләргә үзгәрешләр кертү турында тәкъдимнәрне кире кагу хакында карар кабул итә, читкә тайпылуның сәбәпләрен күрсәтеп һәм мондый карарның күчermәсен мөрәжәгать итүчеләргә жиберә.

5.1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү жирле үзидарәнең вәкиллекле органы тарафыннан гамәлгә ашырыла торган очракта, жирле үзидарәнең вәкиллекле органына жиберелгән жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү турындагы проект күрсәтелгән орган утырышында якындагы утырышта уздырылган көннән дә соңга калмыйча каралырга тиеш.

6. «Сөйки авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башлыгы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән башкарма хакимият органыннан элге Кагыйдэләрнең 19 статьясындагы 2 өлешенең 1.1 пунктында күрсәтелгән күрсәтмә кергәннән соң жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү турында карар кабул итәргә тиеш. Элге Кагыйдэләрнең 19 статьясындагы 2 өлешенең 1.1 пунктында күрсәтелгән күрсәтмәгә вәкаләтле зат судка шикаять бирергә мөмкин.

7. Жирле үзидарә органына Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимияте башкарма органыннан, вазыйфай заттан, дәүләт учреждениесеннән яисә жирле үзидарә органыннан үз белешмә кергән көннән жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә мондый төзелеш урнашкан территориаль зонага карата кулланылышта булган үзгәрешләр кертү рөхсәт ителми, ТР Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре министрлыгы коллективы "Россиякүләм урман утыру" да катнашты, элге хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча дәүләт хакимияте башкарма органына, вазыйфай затка, дәүләт учреждениесенә яки жирле үзидарә органына жирле үзидарә органына, жирле үзидарә органына, жирле үзидарә органына, жимерелгәнче яки билгеләнгән таләпләргә туры китерелгәнче рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектларын төзүнең, үзгәртеп коруның иң чик параметрлары, алар Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән һәм алардан элге хәбәр кергән, үз белдеге белән төзелгән төзелеш билгеләре булу күздә тотылмый яисә ирекле төзелешне сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы дөгъва таләпләрен канәгәтләндерүдән баш тарту турындагы суд карары законлы көченә кергән дигән белдерү жиберелгән.

8. Элге Кагыйдэләрнең 19 статьясындагы 2 өлешенең 3 - 5 пунктларында каралган очрактарда, дәүләт хакимиятенең башкарма органы яисә жирле үзидарә органы территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен билгеләүгә, федераль эһәмияттәге тарихи жирлекләр, региональ эһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрен раслауга вәкаләтле затка территорияләрдән, мәдәни мирас объектларыннан, федераль эһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән, региональ эһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны билгеләү, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның файдалануы чикләнүен билгеләү өчен махсус шартлар булган зоналар чикләрен аерып алу таләпне жиберә.

9. Элге Кагыйдэләрнең 19 статьясындагы 8 өлешендә каралган таләпләр кергән очракта, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар барлыгын билгеләү, үзгәртү яисә туктату турында, мәдәни мирас объекты территориясе чикләре турында йә элге Кагыйдэләрнең 19 статьясындагы 2 өлешенең 3 - 5 пунктларында каралган жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү өчен нигезләрне ачыкланган көннән алып, вәкаләтле зат, шундый таләп нигезендә төгәлләштерү юлы белән, жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә үзгәрешләр кертүне тәэмин итәргә тиеш. Шулу вакытта элге Кагыйдэләрнең 19 статьясындагы 8 өлешендә каралган таләп нигезендә

аларны төгэллэштөрү максатларында жирлөрдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә үзгәрешләр раслау таләп ителми.

10. Әлеге Кагыйдәләрнең 19 статьясындагы 9 өлөшө нигезендә жирлөрдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрән төгэллэштөрү чоры территориялөрдөн, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләрәннән, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләрәннән, региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләрәннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен аерып алу, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләрәннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү билгеләү, әлеге Кагыйдәләрнең 8 өлөшөндә каралган таләп кәргән көннән алып алты айдан артмаска, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зонаның, мәдәни мирас территориясә чикләре турында белешмәләренә билгеләү, үзгәртү яисә туктату турында йә әлеге Кагыйдәләрнең 19 статьясындагы 2 өлөшөнөң 3 - 5 пунктларында каралган нигезләренә төзү өчөн жирлөрдөн һәм жирдән файдалану кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү нигезләре ачыкланган көннән алып алты айдан арта алмый.

## **VII БҮЛЕК. Жирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен жайга салу турында нигезләмәләр**

### **20 статья. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматны күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертү**

1. Территория зоналары чикләре турында белешмәләр кертү кагыйдәләре күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына “Күчәмсез миләкне дәүләт теркәвенә алу турында” 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль законның 32, 34 статьялары нигезләмәләре белән билгеләнә.

2. Әлеге Кагыйдәләр белән территориаль зоналар билгеләнә, шул исәптән күчәмсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрында булган жир кишәрлекләре, торак пунктлар яисә муниципаль берәмлекләренә чикләре урынын билгеләүдәге хаталарны исәпкә алып.

Бердәм дәүләт күчәмсез мөлкәт реестрында белешмәләре булмаган торак пунктлар чикләренә карата аларның чикләрен билгеләүдәге хаталар исәпкә алынмый.



**ОБЩЕСТВО  
С ОГРАНИЧЕННОЙ  
ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ  
«ГК-ГРУПП»  
ОГРН1191690048615**



**РФ, Республика Татарстан  
421001, г. Казань, ул. Четаева, д.4, оф.19  
Тел.+7(917)231-59-81  
ИНН/КПП 1659199710/165701001**

**ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ  
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ КАМА ТАМАГЫ МУНИЦИПАЛЬ  
РАЙОНЫ «СӨЙКИ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ  
БЕРӨМЛЕГЕ**

2 том

**ШӘһӘР ТӨЗЕЛЭШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ  
ШӘһӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ**

**2022**

## **ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ ДОКУМЕНТЛАРЫНЫҢ СОСТАВЫ**

Документлар составына Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының «Сөйки авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенә җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре керә:

1. Текстлы өлеше:

-1 том Җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү һәм куллану тәртибе;

-2 том Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары. Шәһәр төзелеше регламентлары.

2. График өлеш:

-Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. -Территориаль зоналар,

-Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар.

3. Кушымта:

- Территориаль зоналар чикләре турындагы белешмәләр.

II кисәк. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ.....	3
VIII БҮЛЕК. Шәһәр төзелеше зоналаштыру карталары.....	4
21 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар.....	4
22 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар.....	4
23 статья. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр.....	5
III бүлек ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ.....	5
IX БҮЛЕК. Шәһәр төзелеше регламентлары.....	5
24 статья. Шәһәр төзелеше регламенты составы.....	5
25 статья. Территориаль зоналарның шәһәр төзелеше регламентлары.....	5
25.1. Рөхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре.....	6
25.2. Шәхси торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1).....	7
25.3. Аз катлы торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж2).....	8
25.4. Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның (ОД) шәһәр төзелеше регламенты.....	10
25.5. Транспорт инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Т).....	10
25.6. Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (И).....	12
25.7. I-II класслы хәвефлелектәге житештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (III).....	13
25.8. V класслы хәвефлелектәге житештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (IV).....	13
25.9. Коммуналь-склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (КС).....	14
25.10. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2).....	16
25.11. Рекреацион билгеләнештәге зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (Р2).....	16
25.12. Зиратлар урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН1).....	16
25.13. Оборона һәм иминлек объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (ОБ).....	17
26 статья. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жирләр.....	18
27 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләр.....	18
28 статья. Жирләрдән фактта яисә планлаштырылган файдалану территорияләре.....	18
X БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү.....	22
29 статья. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү.....	22
29.1. Гомүми нигезләмәләр.....	74
29.2. Су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары.....	76
29.3. Су саклау зоналары, өске су объектларының яр бие яклау полосалары.....	77
29.4. Электр челтәре хужалыгы объектларының сак зоналары.....	79
29.5. линияләренә һәм элемент корылмаларының сак зоналары.....	81
29.6. Газ бүлү челтәрләренә сак зоналары.....	83
29.7. Предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары.....	85
29.8. Файдалы казылмалар ятмаларының тау токымнары.....	86
30 статья. Махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү.....	87
31 статья. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү.....	88
XI БҮЛЕК. Коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәэмин ителеш дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен максималь рөхсәт ителә торган территория дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре.....	89
<b>Эчтәлек</b>	
II кисәк. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ.....	27
VIII БҮЛЕК. Шәһәр төзелеше зоналаштыру карталары.....	27
21 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар.....	27
22 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар.....	30
23 статья. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр.....	30
III бүлек ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ.....	32

<u>IX БҮЛЕК. Шәһәр төзелеше регламентлары</u> .....	32
<u>24 статья. Шәһәр төзелеше регламенты составы</u> .....	32
<u>25 статья. Территориаль зоналарның шәһәр төзелеше регламентлары</u> .....	35
<u>25.1. Рөхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре</u> .....	35
<u>25.2. Шәхси торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1)</u> .....	38
<u>25.3. Аз катлы торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж2)</u> .....	43
<u>25.4. Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның (ОД) шәһәр төзелеше регламенты</u> .....	47
<u>25.5. Транспорт инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Т)</u> .....	51
<u>25.6. Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (И)</u> .....	53
<u>25.7. I-II класслы хәвефлелектәге житештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (П1)</u> .....	55
<u>25.8. V класслы хәвефлелектәге житештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (П4)</u> .....	57
<u>25.9. Коммуналь-склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (КС)</u> .....	58
<u>25.10. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2)</u> .....	61
<u>25.11. Рекреацион билгеләнештәге зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (Р2)</u> .....	63
<u>25.12. Зиратлар урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН1)</u> .....	66
<u>25.13. Оборона һәм иминлек объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (ОБ)</u> .....	67
<u>26 статья. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жирләр</u> .....	70
<u>27 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләр</u> .....	70
<u>28 статья. Жирләрдән фактта яисә планлаштырылган файдалану территорияләре</u> .....	71
<u>X БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү</u> ....	74
<u>29 статья. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү</u> .....	74
<u>29.1. Гомуми нигезләмәләр</u> .....	74
<u>29.2. Сү белән тәмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары</u> .....	76
<u>29.3. Сү саклау зоналары, өске сү объектларының яр бие яклау полосалары</u> .....	77
<u>29.4. Электр челтәре хужалыгы объектларының сак зоналары</u> .....	79
<u>29.5. линияләрен һәм элемент корылмаларының сак зоналары</u> .....	81
<u>29.6. Газ бүлү челтәрләрен сак зоналары</u> .....	83
<u>29.7. Предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары</u> .....	85
<u>29.8. Файдалы казылмалар ятмаларының тау токымнары</u> .....	86
<u>30 статья. Махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү</u> .....	87
<u>31 статья. мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү</u> .....	88
<u>XI БҮЛЕК. Коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәмин ителеш дәрәжәсенен исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен максималь рөхсәт ителә торган территория дәрәжәсенен исәп-хисап күрсәткечләре</u> .....	89

## II кисәк. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ

### VIII БҮЛЕК. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары

#### 21 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар

1. «Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар» әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора.

Бу картада билгеләнгән территориаль зоналарның чикләре һәм аларның кодлы билгеләнешләре - территориаль зона төре индексы һәм билгеләнгән территориаль зона номеры сурәтләнә.

Территориаль зоналарның чикләре әлеге Кагыйдәләрнең 8 статьясындагы 1 Томы нигезләмәләре нигезендә билгеләнгән.

2. Территория зоналарының һәр төре өчен әлеге Кагыйдәләр белән шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә, ул бер төрдәге билгеләнгән барлык территориаль зоналарга карата эш итә.

Территориаль зоналар төрләрен билгеләү өчен түбәндәге исемнәр һәм шартлы билгеләр (индекслар) кулланыла:

Территория зонасы төренең индексы	Территория зонасы төренең аталышы
Ж1	Шәхси торак төзелеше зонасы (Ж1)
Ж2	Аз катлы торак төзелеше зонасы (Ж2)
ОД	Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зона (ОД)
Т	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т)
Һәм	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И)
П1	I-II класслы хәвефлелектәге житештерү һәм склад объектлары зонасы (П1)
П4	V класслы куркыныч житештерү һәм склад объектлары зонасы (П4)
КС	Коммуналь-склад объектлары зонасы (КС)
СХ2	Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2)
Р2	Рекреация билгеләнешендәге зона (Р2)
СН1	Зиратлар урнаштыру зонасы (СН1)
ОБ	Оборона һәм куркынычсызлык объектлары зонасы (ОБ)

Территория зонасы төрен яисә әлеге Кагыйдәләр кысаларында индексны билгеләү өчен куллану бертөрле булып тора.

3. Билгеләнгән территориаль зоналарны идентификацияләү өчен территориаль зонаның номеры һәм исеме кулланыла. Билгеләнгән территориаль зона исеме түгәрәк жәяләр эчендә төзелгән территориаль зона төре индексын һәм билгеләнгән территориаль зона номерларын үз эченә алган территория зонасы төре исемнән тора.

Территория зонасы индексы территориаль зона төренең индексна туры килә. Территория зоналарына карата әлеге Кагыйдәләр кысаларында «территориаль зона индексы» һәм «территориаль зона индексы» терминнарын куллану бер мәгънәгә ия. Бер үк төрле индекс булган барлык территориаль зоналар өчен гомуми шәһәр төзелеше регламенты гамәлдә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында түбәндәге территорияль зоналарның чикләре билгеләнгән:

Зона номеры	Зона индексы	Территория зонасы исеме	Зонаның урыны
1-1	Ж1	Шәхси торак төзелеше зонасы (Ж1) №1-1	Сөйки авылы
1-2	Ж2	Аз катлы торак төзелеше зонасы (Ж2) №1-2	Сөйки авылы
1-3	ОД	1-3 номерлы күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зона	Сөйки авылы
1-4	Т	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т) №1-4	Сөйки авылы
1-5	Һәм	1-5 номерлы инженерлык инфраструктурасы зонасы	Сөйки авылы
1-6	КС	1-6 номерлы коммуналь-склад объектлары зонасы	Сөйки авылы
1-7	СХ2	1-7 номерлы авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы	Сөйки авылы
1-8	Р2	1-8 номерлы рекреация билгеләнеше зонасы (Р2) №	Сөйки авылы
1-9	СН1	Зиратлар урнаштыру зонасы (СН1) №1-9	Сөйки авылы
2-1	Ж1	Шәхси торак төзелеше зонасы (Ж1) №2-1	Сөйки Взвозы п.
3-1	П1	3-1 номерлы куркыныч I-II класслы (П1) житештерү һәм склад объектлары зонасы	Сөйки авыл жирлеге
3-2	П4	3-2 номерлы V класслы куркыныч (П4) житештерү һәм склад объектлары зонасы	Сөйки авыл жирлеге
3-3	СХ2	3-3 номерлы авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы	Сөйки авыл жирлеге

Территория зонасын билгеләү өчен әлеге Кагыйдәләр кысаларында аның исеме яисә номерын куллану бертөрле мәгънәгә ия.

4. Билгеләнгән территорияль зоналарның чикләре чикләреннән бер яисә аннан да күбрәк контурларыннан торырга мөмкин.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында бер үк төрле индекс һәм территорияль зона номеры булган территорияль зоналарның чикләре контурлары бер күпконтурлы территорияль зонага керә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында бер үк индекс булган территорияль зоналарның чикләре контурлары, әмма территорияль зоналарның төрле номерлары бер төрдәге төрле территорияль зоналарга керә.

5. Мәжбүри тәртиптә чикләр һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнә торган территорияль зоналардан тыш, шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында шулай ук түбәндәгеләр күрсәтелде:

- шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жирләр;

- шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләр;

- барлык жир кишәрлегенә карата билгеләнгән территория зонасы регламенты нигезендә жирләрдән (жир кишәрлегеннән яисә аның өлешеннән) фактта яисә планлаштырылган файдалану территорияләре.

Күрсәтелгән жирләр һәм территорияләр өчен түбәндәге исемнәр һәм шартлы текст тамгалары (индекслар) кулланыла:

3) Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жирләр

Индекс	атамасы
ЛО	Линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре
ДПИ	Файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән жир кишәрлекләре
ТОП	Гомуми файдалану территориясе

2) шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләр

Индекс	атамасы
ЛФ	Урман фонды жирләре
ВО	Жир өсте сулары белән капланган
СХ	Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре

3) Жирләрдән фактта яисә планлаштырыла торган файдалану территорияләре

Индекс	Атамасы
СХ2-П	Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы регламенты (СХ2) нигезендә жирләрдән планлаштырылган файдалану территориясе

Күрсәтелгән жирләр һәм территорияләр территориаль зоналар булып тормый, әлеге жирләр һәм территорияләр чикләре турында белешмәләр әзерләнми һәм күчмәсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертелми.

6. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында мәжбүри тәртиптә мондый эшчәнлекне гамәлгә ашыру планлаштырылган очракта территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территорияләр билгеләнә. Мондый территорияләрнең чикләре бер яки берничә территориаль зона чикләрендә билгеләнә.

Чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр «Сөйки авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге чикләрендә ачыкланмаган, шуңа бәйле рәвештә әлеге Кагыйдәләр материалларында күрсәтелмәгән.

## **22 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар**

1. «Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар» әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора.

Бу картада территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре чагылдырылды, алар Россия Федерациясе законнары нигезендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануга өстәмә чикләүләр кертәләр.

2. Әлеге Томның 29.1 статьясындагы 29.1 өлеше нигезләмәләре нигезендә әлеге зоналарның махсус шартлары булган кагыйдәләре кысаларында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар өч төргә бүленә: билгеләнгән планлаштырыла торган, ориентлаштырылган.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән һәм территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре генә күрсәтелә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган ориентлашу зоналары чикләре чагылдырылмый, чөнки алар жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү өлешендә юридик көчкә ия түгел. Әлеге зоналарның якинча чикләре жирлекнең генераль планы нигезләү материаллары составына керә торган генераль планы карталарында чагылдырылырга мөмкин.

Территориядән файдалануның махсус шартлары булган шәһәр төзелешен зоналаштыруны картадан алу мәгълүмати-белешмә характерда була. Территориянең махсус шартлары планлаштырылган зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлешчә урнашкан жир кишәрлекләре хокукы бирүчеләр мондый зоналар өчен билгеләнгән чикләүләргә гамәлдә булуын суд тәртибендә дөгъваларга хокуклы.

3. Бөтенләй яисә өлешчә чикләрдә урнашкан жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары, характеристикалары күрсәтелгән зоналар чикләрендә гамәлдә булган жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның аерым шартлары булган территориядән файдалануның билгеләнгән яисә планлаштырыла торган зоналары чикләрендә тулысынча яисә өлешчә урнашкан жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары әлеге Кагыйдәләргә туры килми.

4. Күрсәтелгән картада территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләреннән тыш, махсус сакланылучы табигать территорияләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре, ачыкланган мәдәни мирас объектлары, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектлар чикләре; тарихи жирлекләр территорияләре чикләре чагылдырылырга мөмкин.

## **23 статья. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр**

1. Әлеге Кагыйдәләргә мәжбүри кушымта итеп билгеләнгән территориаль зоналар чикләре урынының график тасвирламасы булган билгеләнгән территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр, күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрын



алып бару өчен файдаланыла торган координаталар системасында элеге чикләрнен характерлы нокталары координаталары исемлеге була.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә жирлекнең жирле үзидарә органнары шулай ук территориаль зоналар чикләре урынының текст тасвирламасын эзерләргә хокуклы. Элеге Кагыйдәләр проекты эшләү кысаларында территориаль зоналар чикләре урынының текст тасвирламасы эзерләнмәгән һәм территориаль зоналар чикләре турындагы белешмәләргә кертелмәгән.

2. Территория зоналары чикләре турындагы белешмәләр түбәндәгеләр рәвешендә бирелә:

1) Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлыгының 2018 елның 23 декабрендәге 650 номерлы боерыгы белән расланган «Торак пунктлар, территориаль зоналар, махсус сакланылучы табигать территорияләре, территорияләрдән, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар урнашу урынының график тасвирламасы» нигезендә элеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән жирлекнең территориаль зоналары чикләре турында белешмәләр булган PDF форматындагы электрон документ;

2) территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматны күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кергү өчен кирәкле XML форматындагы электрон документлар рәвешендә.

## **III бүлек ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ**

### **IX БҮЛЕК. Шәһәр төзелеше регламентлары**

#### **24 статья. Шәһәр төзелеше регламенты составы**

1. Шәһәр төзелеше регламенты белән җир кишәрлекләренә хокукый режимы билгеләнә, шулай ук җир кишәрлекләре өслегендә булган һәм аларны төзү процессында һәм капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләүдә файдаланыла торган бөтен нәрсә кебек үк.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнде:

1) территориаль зона чикләрендә җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан фактта файдалануны;

2) җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан гамәлдәге һәм планлаштырыла торган файдалануның төрле төрләренә бер территориаль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләре;

3) функциональ зоналар һәм аларның генераль план белән билгеләнгән планлаштырыла торган үсеш характеристикалары;

4) территория зоналары төрләре;

5) мәдәни мирас объектларын, шулай ук махсус сакланылучы табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләре.

3. Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән территориаль зона чикләрендә урнашкан барлык җир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына кагыла.

4. Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы җир кишәрлекләренә кагылмый:

1) бердәм гамәлгә кертелгән һәйкәлләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә

Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарларына) дәүләт реестры, шулай ук мәдәни мирас объектлары ачыкланган ядкарлар яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә;

2) гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

3) линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм/яисә линия объектлары белән мәшгуль булган объектлар;

4) файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

5. Шәһәр төзелеше регламентлары махсус икътисадый зоналар һәм социаль-икътисадый үсеш алдан билгеләнә торган территорияләр чикләрендә урнашкан авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләр, авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләр составында авыл хужалыгы җирләреннән, авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләр составында авыл хужалыгы җирләреннән тыш, запас җирләр, махсус сакланылучы табигать территорияләре җирләре (дәвалау-савыктыру урыннары һәм курортлар җирләреннән тыш) өчен билгеләнмәгән.

6. Тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына карата шәһәр төзелеше регламентында түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре;

2) жир кишәрлекләрененң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары;

3) Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү.

4) шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территория зонасы чикләрендә территорияне комплекслы үстерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру каралган очракта, территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешенең мөмкин булган минималь күрсәткечләрененң һәм күрсәтелгән объектларның халык өчен территориаль уңайлылык дәрәжәсененң исәп-хисап күрсәткечләре өстәмә рәвештә күрсәтелә.

7. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләрен билгеләү һәр территориаль зонага карата мәжбүри кулланылырга тиеш, аңа карата шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

8. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләренә карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла. Төп яки шартлы рөхсәт ителгән төр урынына рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрен куллану рөхсәт ителми.

9. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән бер төрен үзгәртү, әлегә Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә техник регламентлар таләпләрен үтәгән очракта, шәһәр төзелеше регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла.

10. Тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче төрләре, дүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, дүләт һәм муниципаль учреждениеләрдән, дүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, мөстәкыйль рәвештә өстәмә рөхсәтләрдән һәм килештерүләрдән башка сайлана.

11. Жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясы нигезендә әлегә Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

12. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

13. Линия объектларын (гомуми файдаланудагы федераль һәм региональ әһәмиятле автомобиль юлларыннан тыш) урнаштыру, саклагыч корылмаларны (утыртмаларны), мелиорация объектларын, антенна-мачта корылмаларын,

мәгълүмат һәм геодезик тамгаларны, төзекләндерү объектларын урнаштыру, әгәр федераль законда башкасы билгеләнмәгән булса, теләсә кайсы территорияль зонада рөхсәт ителгән файдалануның мөмкин булган төрләре исемлегендә күрсәтелмичә рөхсәт ителә.

14. Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре «Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторын раслау турында» Росреестрның 10.11.2020, № П/0412 боерыгы (алга таба - Классификатор) нигезендә билгеләнә. Күрсәтелгән классификаторда рөхсәт ителгән файдалану төрләре атамалары, аларның кодлары (санлы билгеләре) һәм жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау бар. Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төренең текстлы исеме һәм аның коды (санлы билгеләнеше) бертөрле булып тора.

15. Жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү түбәндәгеләрне үз эченә ала:

1) жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, шул исәптән аларның мәйданы;

2) катларның чикле саны һәм биналарның, корылмаларның чикле биеклеге;

3) жир кишәрлеге чикләрендә төзелеш алып баруның максималь проценты, ул жир кишәрлегенә бөтен мәйданына төзелеп бетәргә мөмкин булган суммар мәйданы нисбәте буларак билгеләнә;

4) биналарны, төзелешләрне, корылмаларны мөмкин кадәр урнаштыру урыннарын билгеләү максатларында жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр, якында биналар, корылмалар төзү тыела.

16. Жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары, кагыйдәләр, техник регламентлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары, санитария кагыйдәләре тарафыннан иң чик параметрларга карата таләпчән таләпләр каралмаган очракларда кулланыла.

17. Гражданнарның фактта файдалануында булган яисә әлеге Кагыйдәләрнең үз көченә кәргәнче бирелгән, законда билгеләнгән тәртиптә төзелә торган жир кишәрлегенә күләме минималь күләмнәрдән кимрәк булган йә әлеге Кагыйдәләрдә каралган иң чик максималь күләмнәрдән арткан очракларда, әлеге жир кишәрлеге өчен аның күләме минималь яисә максималь күләмнәрдән гыйбарәт.

18. Гражданнарның даими (вакыты чикләнмәгән) файдалану яисә гомерлек мирас итеп биләү хокукындагы жир кишәрлекләренә карата жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре кулланылмый.

19. Бирелә торган жир кишәрлекләренең мәйданы әлеге статьяның 17 пункты нигезендә төгәлләштерелгәндә, аерма 10 %тан артмаска да мөмкин.

20. Нормадан артык кишәрлекнең бер өлеше мөстәкыйль жир кишәрлеге буларак төзеләргә һәм кызыксынган катнаш жир кулланучыларын килештерү шарты белән төзелгән очракта, максималь күләмнәрдән артып киткән жир кишәрлекләре иң чик күләмнәрдән искәrmә булып тора.

21. Жир кишәрлегенә минималь күләменә (мәйданына) чикләүләр бер хокук иясенек булган бертөрлө файдалану төрөндөгә катнаш жир кишәрлекләренә кагылымый.

22. Бинаның беренче катларында барлык өске катлар да бар, мансардны да кертеп, шулай ук цоколь катның өске өлеше планлаштырылган билгә дәрәжәсеннән кимендә 2 м га югарырак күтәрелсә.

23. Классификатор коды белән рөхсәт ителгән куллану төре өчен корылмаларның (антенна-мачта) иң чик биеклегә билгеләнергә тиеш түгел.

24. Жир кишәрлеген төзүнең максималь проценты жир кишәрлегендә урнашкан барлык биналарның һәм корылмаларның мәйданын, яссы корылмалардан һәм жир кишәрлегә өсләгендөгә капитал төзелеш объектларыннан (объектның жир асты өлеше) тыш, исәпкә ала.

25. Территория зоналары чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бертөрлө төрләре булган, әмма жир кишәрлекләренә чикле (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары белән, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү һәм мондый зурлыкларның һәм параметрларның ярашмалары белән подзоналар билгеләнергә мөмкин.

## **25 статья. Территориаль зоналарның шәһәр төзелеш регламентлары**

Шәһәр төзелеш регламентлары территориаль зонаның һәр төренә карата билгеләнә. Территория зонасының һәр төренә шәһәр төзелеш регламентының гамәли көчә әлегә төрдөгә барлык билгеләнгән территориаль зоналарга кагыла.

### **25.1. Рөхсәт ителгән файдалануның төрлө төрләре**

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләренә карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла. Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчә төрен сайлап алу төп яки шартлы рәвештә рөхсәт ителгән күренешкә өстәмә рәвештә генә мөмкин, аны төп яки шартлы рөхсәт ителгән төр урынына билгеләргә ярамый.

Жир участкаларының иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре, шулай ук рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчә төрләре өчен жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр күрсәтелми, чөнки алар файдалануның төп яисә шартлы рөхсәт ителгән төре белән билгеләнә.

Шәһәр төзелеш регламентында әлегә төрне Классификаторда тасвирлау нигезендә конкрет төп яки шартлы рөхсәт ителгән төр өчен рөхсәт ителгән рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчә төрләре күрсәтелми.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре; файдалануның ярдәмчә төре билгеләнә торган төп

яисэ шартлы рөхсэт ителгэн төр кодлары һәм ярдәмче төрлөр өчен рөхсэт ителгэн төзелешнөң иң чик параметрлары:

Рөхсэт ителгән файдалануның ярдәмче төрө коды	Рөхсэт ителгән файдалануның ярдәмче төрө исеме	Куллануның ярдәмче төрө билгеләнэ торган төп һәм шартлы рөхсэт ителгән төрлөрө кодлары	Капиталь төзелеш объектларын рөхсэт ителгән төзүнөң һәм реконструкцияләнүнөң иң чик параметрлары	
			катларның чиклесе саны, төзелешнөң чикле биекlege	Төзелешнөң максимумль проценты
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	1.8; 1.9; 1.10; 1.11; 1.12; 1.13	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәэмин итү	1.8; 1.9; 1.10; 1.11; 1.12; 1.13	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
1.19	Печән чабу	1.8	0	билгеләнмәгән
1.20	Авыл хужалыгы хайваннарын коткару	1.8	0	билгеләнмәгән
2.7.1	Автотранспортны саклау	2.1.1; 2.5, 2.6, 4.1, 4.2, 4.3, 4.7, 4.8.1, 4.10, 5.1.1, 5.1.2	билгеләнмәгән/4.5 м	билгеләнмәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	1.7-1.18, 2.1.1; 2.4, 2.5; 2.7.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.3	Элемтә хезмәте күрсәтү	2.1.1, 2.5, 3.2.4, 4.7	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.4	Гомуми тормыш	3.5.2, 6.12	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	2.1.1; 2.5; 2.6, 3.2.4, 4.2, 4.4, 4.7	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнlege объектлары	3.6.2, 4.2, 4.8.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	1.8, 1.9, 1.10, 1.11	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.4	Кибетләр	3.4.1, 3.4.2, 3.6.2, 3.10.1, 4.6, 4.7, 4.8.1, 4.10, 5.1.1, 5.2.1, 6.4, 6.6, 6.9, 6.12, 7.1.2, 7.2.2, 7.3, 7.4, 9.3	2 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.6	Жәмәгать туклануы	3.6.2, 4.2, 4.3, 4.4, 4.7, 4.8.1, 5.1.1, 5.2.1, 7.1.2, 7.2.2, 7.3, 7.4, 9.2.1, 9.3	2 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9	Гаражлар	3.1, 3.1.2, 3.2.1, 3.2.2, 3.2.2, 3.2.4, 3.3, 3.4.1, 3.4.2, 3.4.3, 3.5.1, 3.5.2, 3.6.1, 3.6.2, 3.7, 3.7.1, 3.7.2, 3.8, 3.8.1, 3.9.1, 3.9.2, 3.9.3, 3.10.1, 3.10.2, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	4.9, 4.9.1.1, 4.9.1.2, 4.9.1.4	2 кат/10 м	билгеләнмәгән
4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтлау	4.9.1.1, 4.9.1.2, 4.9.1.3	2 кат/10 м	билгеләнмәгән
5.1.2	Биналарда спорт белән шөгьльләнүне тәэмин итү	4.2, 4.7, 5.2.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төре коды	Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төре исеме	Куллануның ярдәмче төре билгеләнә торган төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләре кодлары	Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары	
			катларның чикле саны, төзелешнең чикле биекlege	Төзелешнең максималь проценты
5.1.3	Спорт белән шөгьльләнү өчен майданчыклар	3.6.2, 5.2.1, 9.2.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.4	Спорт белән шөгьльләнү өчен жиһазландырылган майданчыклар	3.6.2, 5.2.1, 9.2.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.4	Аз үлчәмле суднолар өчен бүләкләр	3.6.2, 5.1.5, 5.2.1, 9.2.1, 11.0, 11.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	5.2.1, 9.2.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	1.13, 11.0, 11.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

## 25.2. Шәхси торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1)

Шәхси торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән Ж1 индексы булган территорияль зоналарга кагыла.

Шәхси торак төзелеш зоналары урнаштыру өчен билгеләнгән:

- индивидуаль торак төзелеше һәм шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен билгеләнгән шәхси жир кишәрлекләре белән аерым торучы торак йортлар;
- блокланган торак йортлар (блоклар саны 10нан артмаган), шул исәптән фатирларга якин жир кишәрлекләре белән.

Торак зоналарда социаль һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге аерым торучы, төзелгән яисә кушып төзелгән объектларны, сәламәтлек саклау объектларын, мәктәпкәчә, башлангыч гомуми һәм урта гомуми белем бирү объектларын, культ биналарын, автомобиль транспорты стоянкаларын, гараж билгеләнешендәге объектларны, гражданның яшәвенә бәйлә һәм әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясамаучы объектларны урнаштыру рәхсәт ителә. Торак зоналар составына шулай ук бакчачылыкны алып бару өчен билгеләнгән территорияләр дә кертелергә мөмкин.

Жир кишәрлекләре барлыкка килгәндә (шул исәптән, бүләшү яки бүлү юлы белән), рәхсәт ителгән куллану төрләре белән, 2.1, 2.3 (2 блоктан артык булмаган) урам буйлап жир кишәрлегенә минималь киңлегә 25 метрдан да ким булмаган тиеш; 2.2 коды белән, анда 2 блоктан артык - 15 м.

Катларның иң чик саны һәм кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләре өчен иң чик биеклек 2.1, 2.2, 2.3 төп биналарга, корылмаларга һәм корылмаларга карата билгеләнә. Ярдәмчел корылмаларның максималь биеклегә - 3,5 м яисә түбә башына, 4,5 м тәгәрмәчле түбә очына кадәр.

Шәхси торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыктарны алырга кирәк:

- участокның чигеннән торак йортның стенасына кадәр - кимендә 3 метр, урам ягыннан кимендә 5 метр;
- участок чикләреннән алып хужалык корылмаларына кадәр - кимендә 1 метр;
- торак бина тәрәзәләреннән алып күрше участка урнашкан хужалык корылмаларына кадәр - кимендә 10 метр;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, күрше йортның диварларына кадәр ара - 12 метрдан да ким түгел;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганда бәдрәфтән су белән тәэмин итү чыганагына кадәр ара (кое) - 25 метрдан да ким түгел.

Блокланган һәм аз катлы күпкатлы торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыктарны алырга кирәк:

- участокның чигеннән торак йортның стенасына кадәр - кимендә 3 метр, урам ягыннан кимендә 5 метр;
- 2-3 кат биеклектәге торак биналарның озын яклары арасында: 15 м дан да ким булмаган; 4 кат: 20 м дан да ким булмаган (көнкүреш өзеклекләре);
- шул ук биналарның тәрәзәләре 10 метрдан да ким булмаган озын яклары һәм торчалары арасында.



Гомуми файдаланудагы майданчыклар торак һәм ижтимагый биналардан ераклыкта урнаштырылырга тиеш:

- балаларны торак биналарга кадәр уйнау өчен - 12 м;
- өлкән яшьтәге халыкның ялы өчен - 10 м;
- автомобиль кую өчен - 10 м;
- спорт белән шөгыйльләнү өчен 10 метрдан 40 метрга кадәр;
- хужалык максатлары өчен - 20 м;
- калдыклар өчен контейнерлы майданчыклар - кимендә 50 м.

Автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, урамнар ягыннан булышу корымаларын урнаштыру рөхсәт ителми.

Рөхсәт ителгән файдалану төрләре өчен киртэләрнең максималь биекlege кодлар белән 2.1, 2.2 - 2 м, кодлар белән 2.1.1, 2.3 - 1,5 м. Чиктәш участоклар арасындагы материал һәм тип киртэләр, яшелчә бакчалары биләгән өлештә - тонык, челтәрле, кояш яктысын үткәрә торган чикләвек түгел.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	атамасы	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биекlege	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр,
<b>Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре</b>					
2.1	Шәхси торак төзелеше өчен	мин. - 1000 макс. - 1500	3 кат/18 м	30 %	5/3
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт янындагы жир кишәрлеге)	мин. - 1000 макс. - 1500	3 кат/18 м	30 %	5/3
2.3	Блокированная торак төзелеше	мин. - 1000 макс. - билгеләнмәгән	3 кат/18 м	30 %	5/3
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	10/н.у.
3.8	Ижтимагый идарә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.8.1	Дәүләт идарәсе	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.3	Спорт белән шөгыйльләнү өчен майданчыклар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корымалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Рөхсэт ителгән файдалану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсэт ителгән төзүнен һәм реконструкцияләүнен иң чик параметрлары			
Код	атамасы	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биекlege	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр,
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.1	Урам юллары челтәре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
<b>Рөхсэт ителгән файдалануның шартлы рөхсэт ителгән төрләре</b>					
2.1.1	Кече катлы күпфатирлы торак төзелеше	мин. - 1000 макс. - билгеләнмәгән	4 кат (мансардны да кертеп)/15 м	75%	билгеләнмәгән
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән/4.5 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.3	Элемтә хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.4	Гомуми тормыш	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.7	Дини файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	атамасы	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр,
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.4	Кибетләр	билгеләнмәгән	2 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	билгеләнмәгән	2 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнмәгән	2 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгән	3 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтлау	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.2	Транспорт чараларын саклау	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.8	Элемтә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
13.1	Бакчачылык алып бару	мин. - 600 макс. - 5000	0/0	0 %	билгеләнмәгән
13.2	Бакчачылык тармагын алып бару	мин. - 500 макс. - билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Искәрмәләр.

«Жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша жир кишәрлегенң урамнары һәм башка якларыннан чигенү күрсәткечләре китерелә.

«билгеләнмәгән» шартлы кыскарту белән мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар күрсәтелде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен IX Бүлектә күрсәтелгән таблица, 25 статья, әлеге Томның 25.1 пункты нигезендә билгеләнә. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламенты тарафыннан билгеләнгән жир кишәрлекләренң чик (минималь) күләмнәре түбәндәге очракларда кулланылмый:

- жир кишәрлеге хосусый милектәге жир кишәрлеген һәм дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жирләрне һәм (яисә) жир кишәрлекләрен яңадан бүлү юлы белән һәм мәйданы жир кишәрлекләренң иң чик (минималь) күләменә туры килә торган жир кишәрлеген жирлектә формалаштыру мөмкинлеге булмау юлы белән төзелсә;

- ике һәм аннан күбрәк жир кишәрлекләрен берләштерү юлы белән жир кишәрлеге барлыкка китерү;

- гамәлдәге күчемсез милек объекты астында төзелә торган жир кишәрлеге барлыкка килү һәм мәйданы жир кишәрлекләренең иң чик (минималь) күләменә туры килә торган жир кишәрлеген формалаштыру мөмкинлеге булмау.

### **25.3. Аз катлы торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж2)**

Аз катлы торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж2) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән Ж2 индексы булган территорияль зоналарга кагыла.

Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше зоналары урнаштыру өчен билгеләнгән:

- аз катлы торак йортлар (дүрт катка кадәр, мансардын да кертеп);
- блокланган торак йортлар (мансардны да кертеп, 3 катка кадәр).

Торак зоналарда социаль һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге аерым торучы, төзелгән яисә кушып төзелгән объектларны, сәламәтлек саклау объектларын, мәктәпкәчә, башлангыч гомуми һәм урта гомуми белем бирү объектларын, культ биналарын, автомобиль транспорты стоянкаларын, гараж билгеләнешендәге объектларны, гражданның яшәвенә бәйлә һәм әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясамаучы объектларны урнаштыру рөхсәт ителә.

Катларның иң чик саны һәм рөхсәт ителгән куллану төрләре өчен 2.1.1, 2.3, 2.5 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләре өчен иң чик биеклеп төп биналарга, корылмаларга һәм корылмаларга карата билгеләнә. Ярдәмчел корылмаларның максималь биеклегә - 3,5 м яссы түбә башына, 4,5 м тәгәрмәчле түбә очына кадәр.

Блокланган һәм аз катлы күпкатлы торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыктарны алырга кирәк:

- участокның чигеннән торак йортның стенасына кадәр - кимендә 3 метр, урам ягыннан кимендә 5 метр;

- 2 - 3 кат биеклегендәге торак биналарның озын яклары арасында - 15 метрдан да ким булмаган; 4 кат - 20 метрдан да ким булмаган (көнкүреш өзеклекләре);

- шул ук биналарның тәрәзәләре 10 метрдан да ким булмаган озын яклары һәм яңаклары арасында.

Гомуми файдаланудагы майданчыктар торак һәм ижтимагый биналардан ераклыкта урнаштырылырга тиеш:

- балаларны торак биналарга кадәр уйнау өчен - 12 м;
- өлкән яшьтәге халыкның ялы өчен - 10 м;
- автомобиль кую өчен - 10 м;
- спорт белән шөгыйльләнү өчен 10 метрдан 40 метрга кадәр;
- хужалык максатлары өчен - 20 м;
- калдыктар өчен контейнерлы майданчыктар - кимендә 50 м.

Автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, урамнар ягыннан булышу корылмаларын урнаштыру рөхсәт ителми.

Рөхсәт ителгән куллану төрләре өчен киртәләрнең максималь биеклегә 2.1.1, 2.3, 2.5 - 1,5 м. Чиктәш участоклар арасындагы киртәләрнең материалы һәм төре, бакчалар биләгән өлештә – тоташ, челтәрле, яктылык үткәрүче.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренен иң чик (минимал һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир участогының үлчәме, В.м.	катлар саны / төзелеш биеклегенә	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлегенә чикләреннән минималь чигенүләр,
<b>Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре</b>					
2.1.1	Кече катлы күпфатирлы торак төзелеше	мин. - 1000 макс. - билгеләнмәгән	4 кат (мансардны да кертеп)/15 м	75%	билгеләнмәгән
2.3	Блокированная торак төзелеше	мин. - 1000 макс. - билгеләнмәгән	3 кат/18 м	30 %	5/3
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән/4.5 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
2.7.2	Гаражларны үз ихтияжлары өчен урнаштыру	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	10/н.у.
3.8	Ижтимагый идарә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.8.1	Дәүләт идарәсе	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.4	Кибетләр	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән/ 3 кат.	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданчыклар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корымалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.1	Урам юллары челтәре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
<b>Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре</b>					
2.1	Шәхси торак төзелеше өчен	мин. - 1000 макс. - 1500	3 кат/18 м	30 %	5/3
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт янындагы жир кишәрлегенә)	мин. - 1000 макс. - 1500	3 кат/18 м	30 %	5/3
2.5	Урта катлы торак төзелеше	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән/ 8 кат.	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир участогының үлчәме, В.м.	катлар саны / төзелеш биеклегенә	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлегенә чикләреннән минималь чигенүләр,
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.3	Элемтә хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.4	Гомуми тормыш	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.3	Көнкүреш хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлегенә объектлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.7	Дини файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәгә эшчәнлекне тәмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлегенә	билгеләнмәгән	2 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнмәгән	2 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.7	Кунакханә хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	3 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтлау	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.2	Транспорт чараларын саклау	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.8	Элемтә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.6	Урамнан тыш транспорт	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир участогының үлчәме, В.м.	катлар саны / төзелеш биеклегенә	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлегенә чикләреннән минималь чигенүләр,
13.1	Бакчачылык алып бару	мин. - 600 макс. - 5000	0/0	0 %	билгеләнмәгән
13.2	Бакчачылык тармагын алып бару	мин. - 500 макс. - билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Искәрмәләр.

«Жир кишәрлегенә чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша жир кишәрлегенә урамнары һәм башка якларыннан чигенү күрсәткечләре китерелә.

«билгеләнмәгән» шартлы кыскарту белән мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар күрсәтелде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен IX бүлегендә күрсәтелгән таблица, 25 статья, әлегә Томның 25.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлегә статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.



## 25.4. Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның (ОД) шәһәр төзелеше регламенты

Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның шәһәр төзелеше регламенты әлеге Кагыйдәләр билгеләгән ОД индексы булган территорияль зоналарга кагыла.

Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналар мәдәният, сәүдә, сәламәтлек саклау, жәмәгать туклануы, социаль һәм мәдәни-көнкүреш билгеләнешендәге объектлар, эшкуарлык эшчәнлегә, урта һөнәри һәм югары һөнәри белем бирү объектлары, административ, фәнни-тикшеренү учреждениеләре, культ биналары, автомобиль транспорты тукталышлары, эшлекле, финанс билгеләнешендәге объектлар, гражданның тормыш эшчәнлеген тәэмин итүгә бәйле башка объектлар урнаштыру өчен билгеләнгән.

Ижтимагый-эшлекле зоналарда урнаштыру өчен рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектлары исемлегенә күпфатирлы йортлар, кунакханәләр, тулай торақлар, жир асты яки күпкатлы гаражлар кертелергә мөмкин.

Катларның иң чик саны һәм рөхсәт ителгән куллану төрләре өчен 2.1.1.кодлар белән файдалануның иң чик биеклегә төп биналарга, корылмаларга һәм корылмаларга карата билгеләнә. Ярдәмчел корылмаларның максималь биеклегә - 3,5 м яссы түбә башына, 4,5 м тәгәрмәчле түбә очына кадәр.

Участок чигеннән алып торақ йорт стенасына кадәр 2.1.1 кодлы жир кишәрлекләре чикләреннән 3 метрдан ким булмаган, урам ягыннан 5 метрдан да ким булмаган минималь чигенүләр.

Биналар арасындагы минималь ераклык:

- кызыл сызыктан төзелешкә кадәр - 3 м, юлларның кызыл сызыгыннан алып төзелешкә кадәр - 5 м;

- мәктәпкәчә һәм гомуми белем бирү оешмалары өчен кызыл линиядән төп төзелешкә кадәр - 10 м;

- кызыл юнәлештән төп төзелешкә кадәр стационар булган медицина оешмалары өчен - 30 м;

- стационар һәм башка ижтимагый һәм торақ биналары булган медицина оешмасы бинасы арасындагы ераклык кимендә 50 м;

- 2-3 катлы биналарның озын яклары арасындагы ераклык - 15 м, 4 кат биеклегә - 20 м, инсоляция һәм яктырту исәпләрен исәпкә алып, янгынга каршы таләпләрне һәм көнкүреш өзеклекләрен исәпкә алып.

Аз катлы күпфатирлы торақ төзелеше өчен түбәндәге ераклыктарны алырга кирәк:

- 2 - 3 кат биеклектәге торақ биналарның озын яклары арасында - 15 м дан да ким булмаган; 4 кат арасында - кимендә 20 м (көнкүреш өзеклекләре);

- шул ук биналарның тәрәзәләре 10 метрдан да ким булмаган озын яклары һәм торчалары арасында.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	атамасы	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр,
<b>Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре</b>					
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.3	Элемтә хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.4	Гомуми тормыш	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.4.2	Стационар медицина хезмәте	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.7	Дини файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.8	Ижтимагый идарә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.8.1	Дәүләт идарәсе	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.8.2	Вәкиллек эшчәнлеге	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткөрү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.4	Кибетләр	билгеләнмәгән	3 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Рөхсэт ителгән файдалану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсэт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	атамасы	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биеклегенә	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлегенә чикләреннән минималь чигенүләр,
			эгән		
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлегенә	билгеләнмәгән	2 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнмәгән	3 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.7	Кунакханә хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	б.к.к.	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.8.1	Күңел ачу чаралары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.1	Спорт-гамаша чараларын тәмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.2	Биналарда спорт белән шөгыльләнүне тәмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү өчен майданчыклар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корымнар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.1	Урам юллары челтәре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
<b>Рөхсэт ителгән файдалануның шартлы рөхсэт ителгән төрләре</b>					
2.1	Шәхси торак төзелеш өчен	мин. - 1000 макс. - 1500	3 кат/18 м	30 %	5/3
2.1.1	Кече катлы күпфатирлы торак төзелеш	мин. - 1000 макс. - билгеләнмәгән	4 кат (мансардны да кертеп)/20 м	75%	билгеләнмәгән
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт янындагы жир кишәрлегенә)	мин. - 1000 макс. - 1500	3 кат/18 м	30 %	5/3
2.3	Блокированная торак төзелеш	мин. - 1000 макс. - билгеләнмәгән	3 кат/18 м	30 %	5/3
2.5	Урта катлы торак төзелеш	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән / 8 кат.	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
2.6	Күпкатлы торак төзелеш (биек төзелеш)	билгеләнмәгән	1 кат/4.5 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Рөхсэт ителгән файдалану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсэт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	атамасы	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биекlege	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр,
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнмәгән	1 кат/4.5 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
2.7.2	Гаражларны үз ихтияжлары өчен урнаштыру	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.4.3	Махсус билгеләнештәге медицина оешмалары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәрү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күңел ачу үзәкләре (комплекслар))	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.3	Базарлар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9	Гаражлар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнlege	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.1	Транспорт чараларын көйләү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.2	Юл ялын тәмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтлау	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.2	Транспорт чараларын саклау	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.4	Спорт белән шөгыльләнү өчен жиһазландырылган майданчыклар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.5	Су спорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.8	Элемтә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.2.2	Пассажирларга хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт баганалары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.4	Һава транспорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.6	Урамнан тыш транспорт	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүен һәм реконструкцияләүенң иң чик параметрлары			
Код	атамасы	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биеклегә	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлегеннән минималь чигенүләр,
8.0	Оборонаны һәм куркынычсызлыкны тээмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
8.3	Эчке тәртипне тээмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Искәрмәләр.

«Жир кишәрлегеннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша жир кишәрлегеннән урамнары һәм башка якларыннан чигенү күрсәткечләре китерелә.

«билгеләнмәгән» шартлы кыскарту белән мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар күрсәтелде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен IX Главта күрсәтелгән таблица, 25 статья, әлеге Томның 25.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Шәһәр төзелешен регламенты тарафыннан билгеләнгән жир кишәрлекләреннән чик (минималь) күләмнәре түбәндәге очракларда кулланылмый:

- жир кишәрлеген хосусый милектәге жир кишәрлеген һәм дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жирләрен һәм (яисә) жир кишәрлекләрен яңадан бүлү юлы белән һәм мәйданы жир кишәрлекләреннән иң чик (минималь) күләменә туры килә торган жир кишәрлеген жирлектә формалаштыру мөмкинлегенә булмау юлы белән төзелсә;

- ике һәм аннан күбрәк жир кишәрлекләрен берләштерү юлы белән жир кишәрлеген барлыкка китерү;

- гамәлдәге күчәмсез милек объекты астында төзелә торган жир кишәрлеген барлыкка килү һәм мәйданы жир кишәрлекләреннән иң чик (минималь) күләменә туры килә торган жир кишәрлеген формалаштыру мөмкинлегенә булмау.

## 25.5. Транспорт инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелешен регламенты (Т)

Транспорт инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелешен регламенты (Т) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән Т индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Транспорт инфраструктурасы зоналары транспорт инфраструктурасы объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән, шул исәптән кешеләрне яисә йөкләрне ташу йә матдәләрен тапшыру өчен кулланыла торган автомобиль, тимер юл һәм башка транспорт төрләреннән төрле юлларын һәм корылмаларын урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар-яклау зоналарын билгеләү өчен.



11.3	Гидротехник корымалар	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
12.0.1	Урам юллары челтэре	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
12.0.2	Территорияне төзеклэндерү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
<b>Рөхсэт ителгэн файдалануның шартлы рөхсэт ителгэн төрлөре</b>					
6.8	Элемтэ	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	Элемтэ

Искөрмэләр.

«билгелэнмэгэн» шартлы кыскарту белән мәгънәсе билгелэнмэгэн параметрлар күрсәтелде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсэт ителгән файдалануның барлык төрлөре рөхсэт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрлөре өчен IX бүлегендә күрсәтелгән таблица, 25 статья, әлеге Томның 25.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

## 25.6. Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (И)

Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (И) әлеге Кагыйдәләрдә билгелэнгән И индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Инженерлык инфраструктурасы зоналары инженерлык инфраструктурасы объектларын урнаштыру өчен, шул исәптән энергия белән тәмин итү, су белән тәмин итү, стокларны чистарту, элемент, газ белән тәмин итү, жылылык белән тәмин итү корымаларын урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар-яклау зоналарын урнаштыру өчен билгелэнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсэт ителгән файдалану төрлөре; жир кишәрлекләрененң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсэт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсэт ителгән файдалану төре		Капитал төзелеш объектларын рөхсэт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	атамасы	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биеклегенә	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлегенә чикләреннән минималь чигенүләр,
<b>Рөхсэт ителгән файдалануның төп төрлөре</b>					
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгелэнмэгэн	1 кат/4.5 м	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
2.7.2	Гаражларны үз ихтыяжлары	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	атамасы	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр,
	өчен урнаштыру			гән	ән
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9	Гаражлар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.7	Энергетика	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.5	Хезмәт үткәргеч транспорт	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корымалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.1	Урам юллары челтәре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
<b>Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре</b>					
4.4	Кибетләр	билгеләнмәгән	3 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.8	Элемтә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.4	Һава транспорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Искәрмәләр.

«билгеләнмәгән» шартлы кыскарту белән мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар күрсәтелде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен IX Глакта күрсәтелгән таблица, 25 статья, әлеге Томның 25.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.



## 25.7. I-II класслы хэвэфлелектэге житештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (П1)

I-II класслы хэвэфлелектэге житештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (П1) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән П1 индексы булган территорияль зоналарга кагыла.

Житештерү зоналары житештерү объектларын әйләнә-тирә мохиткә, склад объектларына төрле йогынты нормативлары белән урнаштыру, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар-яклау зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләреннән иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	атамасы	жир кишәрлеге күләме	катларның иң чик саны/төзелешнең иң чик биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
<b>Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре</b>					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткөрү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.3	Фәнни сынаулар үткөрү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9	Гаражлар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.0	Житештерү эшчәнлеге	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.2	Авыр сәнәгать	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.2.1	Автомобиль төзелеше сәнәгате	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.3	Жиңел сәнәгать	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.3.1	Фармацевтика сәнәгате	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.3.2	Фарфор-фаянс сәнәгате	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

6.3.3	Электрон сэнэгать	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
6.3.4	Ювелир сэнэгать	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
6.4	Азык-төлөк сэнэгате	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
6.5	Нефтехимия сэнэгате	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
6.6	Төзелеш сэнэгате	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
6.7.1	Атом энергетикасы	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
6.8	Элемтэ	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
6.9	Складлар	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
6.9.1	Склад майданчыклары	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
6.11	Целлюлоз-кэгазь сэнэгате	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
6.12	Фөнни-житештерү эшчэнлеге	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
11.3	Гидротехник корылмалар	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишэрлеклэре (территориялэр)	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
12.0.1	Урам юллары челтэре	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
12.0.2	Территорияне төзеклэндерү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
<b>Рөхсэт ителгэн файдалануның шартлы рөхсэт ителгэн төрлэре</b>					
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн/4.5 м	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
2.7.2	Гаражларны үз ихтыяжлары өчен урнаштыру	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
3.2.3	Элемтэ хезмэте күрсэтү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
3.3	Көнкүреш хезмэте күрсэтү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
3.5.2	Урта һәм югары һөнэри белем	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	10/н.у.
4.4	Кибетлэр	билгелэнмэгэн	3 кат/билгелэн мэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
4.5	Банк һәм иминият эшчэнлеге	билгелэнмэгэн	2 кат/билгелэн мэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
4.6	Жәмэгать туклануы	билгелэнмэгэн	2 кат/билгелэн мэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
4.9.1.1	Транспорт чараларын көйләү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн

4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтлау	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.2	Транспорт чараларын саклау	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.3	Су транспорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.4	Һава транспорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

«билгеләнмәгән» шартлы кыскарту белән мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар күрсәтелде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен IX Главта күрсәтелгән таблица, 26 статья, әлеге Томның 26.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

## **25.8. V класслы хәвефлелектәге житештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (П4)**

V класслы хәвефлелектәге житештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (П4) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән П4 индексы булган территорияль зоналарга кагыла.

Житештерү зонасы житештерү объектларын әйләнә-тирә мохиткә, склад объектларына төрле йогынты нормативлары белән урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар-саклау зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләрененң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	атамасы	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр,
<b>Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре</b>					
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән /4.5 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
2.7.2	Гаражларны үз ихтыяжлары өчен урнаштыру	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

				гән	ән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.3	Жиңел сәнәгать	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.4	Азык-төлөк сәнәгате	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.6	Төзелеш сәнәгате	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.9	Складлар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.9.1	Склад майданчыклары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корымалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.1	Урам юллары челтәре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
<b>Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре</b>					
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.4	Кибетләр	билгеләнмәгән	3 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнмәгән	2 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Искәрмәләр.

«билгеләнмәгән» шартлы кыскарту белән мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар күрсәтелде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен IX Главта күрсәтелгән таблица, 25 статья, әлеге Томның 25.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

## **25.9. Коммуналь-склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (КС)**

Коммуналь-склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (КС) элге Кагыйдәләрдә билгеләнгән КС индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Коммуналь-склад зоналары коммуналь инфраструктура объектларын урнаштыру, склад объектларын, торак-коммуналь хужалык объектларын, транспорт объектларын, күпләп сату объектларын урнаштыру, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар-саклау зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	атамасы	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр,
<b>Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре</b>					
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	макс. - 10	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән /4.5 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
2.7.2	Гаражларны үз ихтыяжлары өчен урнаштыру	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.3	Элемтә хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	5 м
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.3	Базарлар *)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.4	Кибетләр	билгеләнмәгән	3 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	билгеләнмәгән	2 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнмәгән	3 кат	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

			/билгелэнмэгэн	эгэн	эн
4.9	Гаражлар	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
4.9.1.1	Транспорт чараларын көйлөү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	билгелэнмэгэн	2 кат/10 м	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
4.9.1.4	Автомобильлерне ремонтлау	билгелэнмэгэн	2 кат/10 м	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
4.9.2	Транспорт чараларын саклау	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
6.3	Жинел сэнэгать	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
6.9	Складлар	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
6.9.1	Склад майданчыклары	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
6.12	Фәнни-житештерү эшчэнлеге	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт баганалары	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
7.3	Су транспорты	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
8.3	Эчке тәртипне тээмин итү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
11.3	Гидротехник корылмалар	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлеклере (территориялар)	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
12.0.1	Урам юллары челтөре	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
12.0.2	Территорияне төзөклөндөрү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
<b>Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрлөрө</b>					
1.13	Балыкчылык	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
3.4.3	Махсус билгеләнештәге медицина оешмалары	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
3.10.2	Хайваннар өчен бүлмәләр	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
4.9.1.2	Юл ялын тээмин итү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
5.1.4	Спорт белән шөгыльләнү өчен жиһазландырылган майданчыклар	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
5.1.5	Су спорты	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
5.1.6	Авиация спорты	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
5.4	Аз үлчәмле суднолар өчен бүлөкләр	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн

6.8	Элемтэ	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
7.2.2	Пассажирларга хезмэт күрсэтү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
7.4	Һава транспорты	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
7.6	Урамнан тыш транспорт	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн

Искөрмэлэр.

\*) төзелеш материаллары, автозапчастьлар, техника, жиһазлар, башка сәнэгать товарлары сату буенча махсулаштырылган базарлар.

«билгелэнмэгэн» шартлы кыскарту белән мэгънәсе билгелэнмэгэн параметрлар күрсәтелде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләрә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләрә өчен IX Главта күрсәтелгән таблица, 25 статья, әлеге Томның 25.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләрә нигезендә билгеләнә.

### **25.10. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (СХ2)**

Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (СХ2) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән СХ2 индексы булган территорияль зоналарга кагыла.

Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2) - машина-транспорт һәм ремонт станцияләре, ангарлар һәм авыл хужалыгы техникасы өчен гаражлар; амбарлар, силос чокырлары яисә манаралар төзү һәм урнаштыру; авыл хужалыгы житештерүе калдыкларын күмү; авыл хужалыгы продукциясен беренчел эшкәртү (шул исәптән сортировка, төргәкләү һ.б.) өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрә; жир кишәрлекләренә иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәрә һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	атамасы	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биеклегә	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлегә чикләреннән минималь чигенүләр,
<b>Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләрә</b>					
1.3	Яшелчәчелек	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
1.5	Бакчачылык	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	0 %	билгеләнмэгән
1.8	Скотководство	макс. - 50	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	атамасы	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр,
1.9	Явызлык	макс. - 50	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
1.10	Кошчылык	макс. - 50	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
1.11	Свиноводство	макс. - 50	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
1.12	Умартачылык	макс.- 1	билгеләнмәгән	10 %	билгеләнмәгән
1.13	Балыкчылык	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
1.14	Авыл хужалыгын фәнни яктан тәмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	макс. - 10	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
1.17	Питомниклар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәмин итү	макс. - 10	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
1.19	Печән чабу	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	0 %	билгеләнмәгән
1.20	Авыл хужалыгы хайваннарын коткару	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	0 %	билгеләнмәгән
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән /4.5 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
2.7.2	Гаражларны үз ихтыяжлары өчен урнаштыру	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.4	Кибетләр	билгеләнмәгән	3 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнмәгән	2 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.1	Транспорт чараларын көйләү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән



Рөхсәт ителгән файдалану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	атамасы	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр,
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.2	Транспорт чараларын саклау				
6.9	Складлар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.9.1	Склад майданчыклары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлеге	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.1	Урам юллары челтәре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
<b>Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре</b>					
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткөрү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.3	Фәнни сынаулар үткөрү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.3	Аучылык һәм балыкчылык	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.8	Элемтә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Искәрмәләр.

«билгеләнмәгән» шартлы кыскарту белән мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар күрсәтелде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен IX Глакта күрсәтелгән таблица, 25 статья, әлеге Томның 25.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

## 25.11. Рекреацион билгеләнештәге зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (P2)

Рекреацион билгеләнештәге зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (P2) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән P2 индексы белән территориаль зоналарга кагыла.

Рекреация билгеләнешендәге зона булган табигый ландшафтны саклап калу һәм файдалануның хокукый шартларын тәэмин итү, халык сәламәтлеге мәнфәгатләрендә уңай әйләнә-тирә мохит булдыру, кыска вакытлы ял итү, халыкның ялын уздыру максатларында файдаланыла торган парклар, скверлар, бульварлар оештыру өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	атамасы	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр,
<b>Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре</b>					
3.6.2	Мәдәният һәм ял парклары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.3	Спорт белән шөгыйльләнү өчен майданчыклар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.2	Табигый-танып белү туризмы	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
9.1	Табигать территорияләрен саклау	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
9.1.1	Сирәк һәм (яисә) юкка чыгу куркынычы яный торган хайваннар төрләрен саклау һәм репродукцияләү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.1	Урам юллары челтәре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
<b>Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре</b>					
2.4	Күчмә торак	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	0 %	билгеләнмәгән
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Рөхсэт ителгән файдалану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсэт ителгән төзүнен һәм реконструкцияләүнен иң чик параметрлары			
Код	атамасы	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биекlege	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр,
			н	гән	
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.6.3	Цирклар һәм ерткычлар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.7	Дини файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.4	Кибетләр	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән / 3 кат.	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнмәгән	2 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.8.1	Күңел ачу чаралары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.1	Спорт-тамаша чараларын тәмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.2	Биналарда спорт белән шөгьльләнүне тәмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.2.1	Туристлык хезмәте	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.3	Аучылык һәм балыкчылык	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.4	Аз үлчәмле суднолар өчен бүләкләр	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.5	Гольф өчен идән яки атлы прогулкалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.8	Элемтә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
9.2	Курорт эшчәнлеге	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
9.2.1	Санатор эшчәнлек	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Искәрмәләр.

«билгеләнмәгән» шартлы кыскарту белән мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар күрсәтелде.

Жир кишэрлеклэрэннэн һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләрә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләрә өчен IX бүлегендә күрсәтелгән таблица, 25 статья, әлеге Томның 25.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләрә нигезендә билгеләнә.

## 25.12. Зиратлар урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (СН1)

Зиратлар урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (СН1) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән СН1 индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Зиратлар урнаштыру зоналары күмү урыннарын (зиратларны, крематорийларны, башка күмү урыннарын) урнаштыру һәм эшлätү өчен билгеләнгән. Әлеге объектларны урнаштыру һәм урнаштыру күрсәтелгән зоналарны бүлеп бирү юлы белән генә һәм башка территориаль зоналарда ярамый торган итеп тәмин ителергә мөмкин.

Жир кишэрлеклэрэннэн һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрә; жир кишэрлеклэрэннэн иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәрә һәм рөхсәт ителгән төзелешнән, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнен иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен һәм реконструкцияләүнен иң чик параметрлары			
Код	атамасы	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишэрлеге чиклэрэннән минималь чигенүләр,
<b>Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләрә</b>					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсätү	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсätү	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсätүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәмин итү	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт баганалары	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән

11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0	Гомуни файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.1	Урам юллары челтәре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.1	Ритуаль эшчәнлек	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
<b>Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре</b>					
Билгеләнми					

Искәрмәләр.

«билгеләнмәгән» шартлы кыскарту белән мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар күрсәтелде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен IX Главта күрсәтелгән таблица, 25 статья, әлеге Томның 25.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

### **25.13. Оборона һәм иминлек объектлары зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (ОБ)**

Оборона объектларының һәм иминлек зоналарының шәһәр төзелеш регламенты әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән ОБ индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Оборона объектларының һәм иминлек зоналарының шәһәр төзелеш регламенты әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән ОБ индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләрененң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	атамасы	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биеклегенә	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлегенә чикләреннән минималь чигенүләр,
<b>Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре</b>					
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмә	билгеләнмәг

			/4.5 м	гэн	эн
2.7.2	Гаражларны үз ихтыяжлары өчен урнаштыру	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
3.1	Коммуналь хезмэт күрсәтү	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәмин итү	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	билгеләнмэгән	2 кат/10 м	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
5.1.2	Биналарда спорт белән шөгьльләнүне тәмин итү	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
5.1.3	Спорт белән шөгьльләнү өчен мәйданчыклар	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
6.9	Складлар	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
8.0	Оборонаны һәм куркынычсызлыкны тәмин итү	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
8.1	Кораллы көчләрне тәмин итү	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
8.2	Россия Федерациясе Дәүләт чиген саклау	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
8.3	Эчке тәртипне тәмин итү	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
8.4	Жәзалар үтәтү эшчәнлеген тәмин итү	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
12.0.1	Урам юллары челтәре	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
<b>Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре</b>					
2.1.1	Кече катлы күпфатирлы торак төзелеше	Мин.-1000 кв.м.; Макс ачыкланмаган	4 кат (мансардны да кертеп)/9 м	40 %	3 м / 5 м
2.5	Урта катлы торак төзелеше	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
2.6	Күпкатлы торак төзелеше (биек төзелеш)	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән
3.2.4	Гомуми тормыш	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән	билгеләнмэгән

				гэн	эн
3.7	Дини файдалану	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
4.4	Кибетлэр	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн / 3 кат.	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
4.6	Жэмэгать туклануы	билгелэнмэгэн	2 кат/билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
6.8	Элемтэ	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
6.9.1	Склад мөйданчыклары	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
7.4	Һава транспорты	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн

Искәрмәләр.

«билгелэнмэгэн» шартлы кыскарту белән мөгънәсе билгелэнмэгэн параметрлар күрсәтелде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен IX бүлегендә күрсәтелгән таблица нигезендә 25 статья, 25.1 пункт нигезендә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

## **26 статья. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жирләр**

Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләрен куллану федераль законнар нигезендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенә вәкаләтле органнары яисә жирле үзидарәнең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

ЛО - сызыкча объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) сызыкча объектлар белән мәшгуль жир кишәрлекләре.

Сызыклы объектларны урнаштыру (гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм гомуми файдаланудагы федераль һәм региональ әһәмиятле автомобиль юлларыннан тыш) теләсә кайсы территориаль зонада рөхсәт ителгән файдалануның рөхсәт ителгән төрләре исемлегендә күрсәтелмичә рөхсәт ителә.

ДПИ - файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән жир кишәрлекләре.

ТОП - гомуми файдалану территорияләре.

Торак пунктлар чикләрендә гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр) торак пунктның теләсә кайсы территориаль зоналары составына кертелергә мөмкин.

Гомуми файдаланудагы территорияләргә затлар даирәсенә чикләнмәгән даирәсе (шул исәптән майданнар, урамнар, проездлар, яр буйлары, гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосалары, скверлар, бульварлар һ.б.) каршылыксыз файдалана торган территорияләр керә, моңа үзенә рекреацион билгеләнеш һәм кыйммәтләре буенча рекреацион билгеләнештәге яисә аеруча саклана торган территорияләрнең зоналары составына кертелгән территорияләр керми.

## **27 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләр**

Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләрен куллану федераль законнар нигезендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенә вәкаләтле органнары яисә вәкаләтле жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнә. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

ЛФ - урман фонды жирләре.



Урман фонды жирләренә урман жирләре һәм составлары урман законнары белән билгеләнә торган легаль булмаган жирләр керә. Урман фонды жирләренән файдалану һәм саклау тәртибе әлеге Кодекс һәм урман законнары белән билгеләнә.

ВО - өске сулар белән капланган жирләр.

Өске сулар белән капланган жирләр өчен территориаль зоналар, түбәндәге очрақлардан тыш, билгеләнми:

- гомуми файдаланудагы су объектлары булмаган ясалма сулыклар һәм су агымнары, су чүбекләре, су өчен чокырлар, су белән капланган карьерлар, хужалык максатлары өчен билгеләнгән каналлар һәм канаулар, аквакультура (балыкчылык) өчен билгеләнгән сулыклар, авыл хужалыгы житештерүенең, сәнәгатънең, фәнни тикшеренүләрнең, рекреациянең башка максатлары тиешле билгеләнештәге территориаль зоналар составына кертелгә мөмкин.

- торак пунктлар чикләрендә урнашкан өске сулар (махсус сакланылучы табигать территорияләре жирләренән тыш) белән капланган жирләр торак пунктның территориаль зоналары составына кертелгә мөмкин.

Гомуми файдаланудагы су объектларының торак пунктының территориаль зоналары составына кертелгән очрақта, мондый объектларга территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламентының тәэсире су объектларыннан файдалануга караган рөхсәт ителгән файдалану төрләренән тыш кагылмый. Су саклау зонасында яисә су объектынның яр буе яклау полосасында урнашкан жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына Россия Федерациясе Су кодексының 65 статьясында билгеләнгән чикләүләр кагыла.

СХ - авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составында авыл хужалыгы жирләре.

Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләренә торак пунктлар чикләренән читтә урнашкан күпеллек үсентеләр (бакчалар, виноградлыклар һәм башкалар) биләгән чөчүлекләр, печәнлекләр, көтүлекләр, ятмалар, жирләр керә. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләренең өстенлекләре кулланылышта һәм аерым сакланырга тиеш. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре гражданның үз ихтыяжлары өчен бакчачылыкны алып бару территориясе чикләренә кертелә алмый, шулай ук бакча йортлары, торак йортлар, хужалык корымалары һәм бакча жир кишәрлегендә гаражлар төзү өчен файдаланыла алмый.

СХ индексы тарафыннан билгеләнгән авыл хужалыгы жирләренең жирләре составына шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарында авыл хужалыгы билгеләнешендәге башка жирләр кертелгә мөмкин, алар йорт эчендәге юллар, саклагыч урман утыртмалары, жирләренә тискәре йогынтыдан саклау функцияләрен башкаручы агач-куак үсентеләре белән мәшгуль.

## **28 статья. Жирләрдән фактта яисә планлаштырылган файдалану территорияләре**

Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарында территорияне чагылдырырга тиеш, алар өчен территориаль планлаштыру документлары нигезендә территориядән

файдалануның махсус шартлары булган шәһәр төзелеше регламентлары һәм зоналары билгеләнергә тиеш, әмма әлеге территорияләр өчен гамәлдәге законнар таләпләре нигезендә территория зонасы билгеләнә алмый.

Мондый территорияләрне билгеләү өчен жирләрдән (жир кишәрлеге яисә аның өлеше) факттагы яисә планлаштырылган файдалану территориясә төшенчәсә кулланыла.

Жир кишәрлегенә бер өлешен фактта яисә планлаштырып куллану территориясә - жир кишәрлегенә зур булмаган өлешен биләгән территория (шул исәптән ике яки аннан да аерымланган кишәрлектән торган бердәм жир файдаланудагы), ул фактта кулланыла яки теге яки бу территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламенты нигезендә файдалану планлаштырыла, ул бөтен жир кишәрлегенә яисә аның өлешенә карата билгеләнә алмый.

Һәр жир кишәрлегенә бер генә территориаль зонага каравы турындагы законнар таләпләре нигезендә, территориаль зона жир кишәрлегенә бер өлешенә карата (шул исәптән бердәм жирдән файдалануның аерымланган кишәрлегенә карата) билгеләнә алмый. Жир кишәрлегенә бер өлешен фактта яисә планлаштырып файдалануга туры килә торган территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламенты, рөхсәт ителгән файдалану төрләренә, жир кишәрлекләренә иң чик (минималь) һәм (яисә) максималь күләмнәренә һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларының, жир кишәрлегенә калган (зуррак) өлешен капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең барлык жир кишәрлегенә кагыла алмый.

Жир кишәрлеге өлешен фактта яисә планлаштырып куллану территорияләре территориаль зонаның хокукый статусы юк. Әлеге территорияләренә чикләре, шулай ук территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның аларга туры килә торган чикләре ориентир рәвешендә була һәм тиешле функциональ зоналар һәм зоналар чикләре нигезендә жирлекнең генераль планы карталарында территориядән файдалануның махсус шартлары булган шәһәр төзелеше зонасы карталарында чагылдырыла.

Әлеге территорияләрне шәһәр төзелеше зоналаштыру карталарында билгеләү өчен жир кишәрлегенә фактта файдаланган очракта, яки жир кишәрлеге өлешен планлаштырган очракта «-Ф» индексы белән тулыландырылган өлеш булган жир кишәрлегенә факттагы территориаль зонасы яисә планлаштырылган өлеш индексы кулланыла.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарында жирләрдән фактта һәм планлаштырылган файдалануның түбәндәге төрләре күрсәтелгән:

СХ2-II - авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы регламенты нигезендә жирләрдән планлаштырылган файдалану территориясә (СХ2).

Гамәлдәге кануннар нигезендә, жирләренә хокукый статусы көйләнмәгән территорияләр, әгәр алар кешеләренә тормышына һәм сәламәтлегенә, әйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудырмаса, чикләнмәгән озак яши ала. Жир кишәрлеге өлешләрен фактта яисә планлаштырылган файдалану территориясендә капитал төзелешнең булган объектларын яңа төзелешкә яисә реконструкцияләүгә рөхсәт алу өчен жир кишәрлеген ызанлау (бүлү яки бүлеп бирү) үткәргә һәм территориядән

фактта файдалануга яисэ планлаштырыла торган территориянең чикләрен билгеләү өлешендә әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертергә кирәк.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында жирләрдән фактта файдалану территориясе сыйфатында шулай ук урман фонды жирләрендә яисә махсус саклана торган территорияләрдә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләре дә күрсәтелә ала.

## **Х БҮЛЕК. Жир кишэрлеклэреннэн һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чиклэү**

### **29 статья. Территориядэн файдалануның махсус шартлары булган зоналар чиклэрендэ жир кишэрлеклэреннэн һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чиклэү**

#### **29.1. Гомуми нигезлэмэлэр**

1) Россия Федерациясе Жир кодексы нигезендэ территориядэн файдалануның махсус шартлары булган зоналар чиклэрендэ жир асты байлыклары, һава һәм су законнары турында законнарда башкасы каралмаган булса, жир кишэрлеклэреннэн файдалану чиклэнэ һәм (яисэ) мондый жир кишэрлеклэрендэ урнашкан күчөмсөз мөлкәт объектларын урнаштыруны һәм (яисэ) файдалануны тыя һәм (яисэ) территориялэрдэн файдалануның махсус шартлары булган зоналар урнаштыру максатларына туры килми торган башка эшчәнлек төрлэрен гамәлгә ашыру өчен жир кишэрлеклэреннэн файдалануны чикли яисэ тыя торган жир кишэрлеклэреннэн файдалануны чикли.

2) Россия Федерациясе Жир кодексының 105 статьясында билгелэнгән территориянең махсус шартлары булган зоналар төрлэренең тулы исемлеге.

3) Жир кишэрлеклэреннэн һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чиклэү федераль законнар нигезендэ чиклэрен федераль законнар таләплэре нигезендэ рәсми билгелэнгән территориядэн файдалануның махсус шартлары булган зоналар чиклэрендэ генә гамәлдэ була. Жирлеклэрнең жирле үзидарэ органнары үз вәкаләтлэренә кертелмэгән территориядэн файдалануның махсус шартлары булган зоналарның күләмнэрен һәм (яисэ) чиклэрен билгели алмый.

Шуна ярашлы рәвештэ әлегә Кагыйдэлэр кысаларында территориядэн файдалануның махсус шартлары булган зоналар өч төргә бүленэ:

- билгелэнгән - Россия Федерациясе законнары нигезендэ чиклэре билгелэнгән һәм расланган зоналар;

- Россия Федерациясе законнары нигезендэ чиклэре билгеләнмэгән һәм расланмаган, әмма законнар нигезендэ билгеләнергә тиешле чиклэрне билгеләү кагыйдэлэренең (критерийларының) беркетелгән күләмнэре һәм бер урынлы кагыйдэлэре (критерийлары) билгелэнгән зоналар;

- ориентлашу зоналары - Россия Федерациясе законнары нигезендэ билгеләнмэгән һәм расланмаган зоналар, алар законнар нигезендэ билгеләнергә тиеш, әмма чиклэр билгеләү буенча билгелэнгән үлчәмнэре һәм бер урынлы кагыйдэлэре (критерийлары) юк; мондый зоналар өчен закон дәрәжәсендэ бары тик ориентир күләмнэре генә билгелэнгән, мондый зоналар чиклэре билгелэнгән очракта, әйләнэ-тирә мохиткә йогынты ясау дәрәжәсен исәпләүлэр һәм (яисэ) натураль үлчәүлэр үткэрү юлы белән төгәлләштерелгә тиеш.

4) Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территориядэн файдалануның махсус шартлары булган билгелэнгән зоналарның чиклэре генә мәжбүри тәртиптэ чагылдырыла.

5) Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында шулай ук федераль законнарда һәм Россия Федерациясе норматив хокукый актларында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре теркәлгән күләмнәре һәм территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләрен билгеләү кагыйдәләре билгеләнгән гамәлдәге объектларга карата территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре күрсәтелә ала.

Мондый зоналарга линия объектларының (электр тапшыру линияләре, торбаүткәргечләр, элемент линияләре), автомобиль юлларының юл буе полосалары, су саклау зоналары һәм өске су объектларының яр буе яклау полосалары керә. Мондый зоналарның чикләре шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында чагылган очракта, әлегә чикләр рәсми билгеләнгән (расланган) зоналардан территориянең махсус шартлары булган аерым шартлы билгеләр белән чагылдырыла.

Әлегә зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны шәһәр төзелешен зоналаштыру һәм чикләү картасында мондый зоналарның чикләрен аерып алу мәгълүмат-белешмә характерында була һәм федераль законнар нигезендә билгеләү планлаштырыла торган чикләр һәм чикләүләр буларак карала. Территориянең махсус шартлары булган зоналарның тулысынча яисә өлешчә ориентировка чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренең һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләре әлегә зоналарда жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүне суд тәртибендә дөгъва итәргә хокуклы.

б) шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган ориентлашу зоналары чикләре чагылдырылмый, чөнки алар якынча ориентир характерына ия һәм жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү өлешендә юридик көчкә ия түгел.

Россия Федерациясе суд практикасы нигезендә, территориядән шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында файдалануның махсус шартлары булган зоналарның ориентлашу чикләре алынган очракта, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре мондый зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү өлешендә гамәлдә булмаган дип танылырга мөмкин.

Уңайлы зоналарга предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның, су белән тәмин итү чыганакларын саклауның икенче һәм өченче пояслары зоналарының, су басу һәм су басу зоналарының, радиотехник объектны тапшыручы чикләүләр зоналарының, территориянең махсус шартлары булган зоналарның һәм подзоналарның федераль законнар нигезендә зоналар күләмнәре исәпләүләр һәм (яисә) табигый тикшеренүләр (үлчәүләр) нигезендә билгеләнергә тиешле территориянең махсус шартлары булган зоналарының һәм подзоналарының башка төрләре керә.

7) «Сөйки авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның түбәндәге төрләре билгеләнгән яисә билгеләнергә тиеш:

- су белән тәмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары;
- су саклау зоналары, өске су объектларының яр буе яклау полосалары;
- электр челтәре хужалыгы объектларын саклау зоналары;

- линияләрнең һәм элементә корылмаларының сак зонасы;
- газ бүлү челтәрләренең сак зоналары;
- предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары.

## **29.2. Су белән тәмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары**

Су белән тәмин итү чыганакларының санитар саклау зоналарының төрләре һәм күләмнәре «хужалык-эчәр өчен билгеләнгән су белән тәмин итү чыганакларын һәм суүткәргечләрне санитар саклау зоналары» СанПиН 2.1.4.1110-02 нигезендә билгеләнә.

Су белән тәмин итү чыганаклары санитар саклау зоналарына (алга таба - ЗСО) ия. Санитария саклау зоналары өч пояс составында оештырыла.

Беренче пояс (катгый режимлы) суалгычларның урнашу территориясен, барлык суүткәргеч корылмаларның һәм су асты каналының майданчыкларын үз эченә ала. Су белән тәмин итүнең жир асты чыганакларын санитар саклау зонасының беренче поясы күләме сакланган жир асты суларын кулланганда 30 м һәм жир асты суларын тиешенчә сакламаганда 50 м тәшкил итә.

Беренче пояс чикләрендә югары көпшәле агачлар утырту рөхсәт ителми, суүткәргеч корылмаларны эксплуатацияләүгә, реконструкцияләүгә һәм киңәйтүгә турыдан-туры катнашы булмаган барлык төзелеш төрләре, шул исәптән төрле билгеләнештәге торба үткәргечләр салу, торак һәм хужалык-көнкүреш биналарын урнаштыру, кешеләр яшәве, агулы химикатлар һәм ашламалар куллану рөхсәт ителми.

Биналар, икенче пояс территориясендә санитар режимны исәпкә алып, ЗСОның беренче поясыннан читтә урнашкан якындагы көнкүреш яки житештерү канализациясе системасына яки чистарту корылмаларының жирле станцияләренә агып төшүче суларны канализация белән жиһазландырылган булырга тиеш.

Икенче һәм өченче поясларны (чикләүләр поясын) су белән тәмин итү чыганакларының пычрануын кисәтү өчен билгеләнгән территорияне кертәләр.

Су белән тәмин итүнең жир асты чыганакларын санитар саклау зоналарының икенче һәм өченче пояслары чикләре исәпләү белән билгеләнә.

Санитария саклау зонасының икенче һәм өченче пояслары чикләрендә түбәндәгеләр тыела: туфрак катламын бозуга бәйлә яңа скважиналар бораулау һәм яңа төзелеш (Роспотребнадзор идарәсенең территориаль бүлекчәсе белән мәжбүри килештерелгән очракта житештерелә); эшкәртелгән суларны жир асты офыкларына утырту һәм каты калдыкларны жир асты байлыкларын эшкәртү; ягулык-майлау материаллары, агулы химикатлар һәм минераль ашламалар складларын, жир асты суларын химик пычрату куркынычын хәл итә торган сәнәгать сулары, мошладлар һәм башка объектлар туплау складларын урнаштыру. Мондый объектларны санитар саклау поясының өченче зонасы чикләрендә жир асты суларын саклаганда гына, жир асты суларын саклаганда, жир асты суларын махсус саклау шарты үтәлгәндә, жир асты суларын саклаганда, махсус чаралар башкарылганда, жир асты суларын саклаганда, жир асты суларын чистарту һәм санитар күзәтчелеге органнарының

санитар күзөтүө органнарын исәпкә алып, Роспотребнадзорның санитария күзөтчөлөгө органнары бәяләмәсен исәпкә алып, жир асты суларын урнаштыру рөхсәт ителә.

Шулай ук икенче пояс чикләрендә жир асты суларын микроб пычрату куркынычы тудыручы зиратларны, терлек каберлекләрен, ассенизация кырларын, фильтрлау кырларын, тирес саклагычларны, силос траншеяларын, терлекчелек һәм кошчылык предприятиеләрен һәм башка объектларны урнаштыру; ашламалар һәм агулы химикатлар куллану; төп файдаланудагы урманнарны кисү тыела.

### **29.3. Су саклау зоналары, өске су объектларының яр буе яклау полосалары**

65 статья нигезендә. Россия Федерациясе су кодексы су саклау зоналары елгаларның, инешләренң, күлләренң, сусаклагычларның яр буе линиясенә тоташкан һәм күрсәтелгән су объектларының пычрануын, чүпләнүен, ләм утыруын, суларының саегуын булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларының һәм хайваннар һәм үсемлекләр дөньясының башка объектларының яшәү тирәлеген саклау максатларында хужалык һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруның махсус режимы билгеләнә торган территорияләрдән гыйбарәт.

Су саклау зоналары чикләрендә хужалык һәм башка эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр кертелә торган территорияләрдә яр буе яклау полосалары урнаштырыла.

Су саклау зоналарының һәм яр буе яклау полосаларының күләмнәре Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә билгеләнә.

Елгаларның су саклау зоналарының, инешләренң киңлегә һәм аларның яр буе яклау полосасының киңлегә тиешле яр сызыгыннан билгеләнә.

Елгаларның яисә инешләренң су саклау зонасы киңлегә аларның чишмә башыннан елгалар яисә инешләр өчен озынлык белән билгеләнә:

- 10 километрга кадәр - 50 метр;
- 10 километрдан 50 километрга кадәр - 100 метр;
- 50 километрдан һәм аннан да күбрәк - 200 метрдан.

Су саклау зоналары чикләрендә түбәндәгеләр тыела:

- туфракның ундырышлылыгын көйләү максатларында агып төшүче сулардан файдалану;
- зиратларны, үлэт базларын, житештерү һәм куллану калдыкларын күмү урыннарын, химик, шартлаткыч, агулы матдәләрен, радиоактив калдыкларны күмү пунктларын урнаштыру;
- зарарлы организмнарга каршы көрәш буенча авиация чараларын гамәлгә ашыру;
- транспорт чараларының (махсус транспорт чараларынан тыш) хәрәкәте һәм туктап торуы, моңа юлларда һәм юлларда каты өслекле махсус жиһазландырылган урыннарда аларның хәрәкәте һәм туктап торулары керми;
- автомобильләргә ягулык салу станцияләрен, ягулык-майлау материаллары складларын урнаштыру (моңа, әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге кануннар һәм Су кодексы таләпләре үтәлгән очракта, автомобильләргә ягулык салу станцияләре, ягулык-майлау материаллары складлары портлар, суднолар төзү һәм

суднолар ремонтлау оешмалары, эчке су юллары инфраструктурасы территорияләрендә урнашкан очраklar керми), транспорт чараларын техник карау һәм ремонтлау өчен кулланыла торган техник хезмәт күрсәтү станцияләрен урнаштыру, транспорт чараларын юуны гамәлгә ашыру;

- пестицидлар һәм агрохимикатлар өчен махсуслаштырылган саклагычлар урнаштыру, пестицидлар һәм агрохимикатлар куллану;

- агым суларны, шул исәптән дренаж суларны агызу;

- гомумтаралган файдалы казылмаларны разведкалау һәм чыгару (гомумтаралган файдалы казылмаларны разведкалау һәм чыгару файдалы казылмаларның башка төрләрен разведкалау һәм чыгаруны гамәлгә ашыручы жир асты байлыктарынан файдаланучылар тарафыннан тау бүлемнәренә жир асты байлыктары һәм (яисә) геологик бүлемтекләренә жир асты байлыктары турындагы РФ законнары нигезендә бирелгән чикләрендә, 1992 елның 21 февралендәге РФ Канунының 19.1 статьясы нигезендә расланган техник проект нигезендә гамәлгә ашырылган очрактардан тыш). N 2395-I «Жир асты байлыктары турында»).

Су саклау зоналары чикләрендә, су объектларын пычранудан, чүпләнүдән, ләм утырудан һәм сулыкларны саегудан саклауны тәмин итә торган корылмалар белән су кануннарына һәм әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге кануннарға ярашлы рәвештә, мондый объектларны проектлау, төзү, реконструкцияләү, эксплуатациягә кертү, хужалык һәм башка объектларны эксплуатацияләү рөхсәт ителә. Су объектын пычранудан, чүпләнүдән, ләм утырудан һәм суларны ярлыландырудан саклауны тәмин итә торган корылма төрен сайлау әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге кануннар нигезендә билгеләнгән пычраткыч матдәләр, башка матдәләр һәм микроорганизмнарны ташлауның мөмкин нормативларын үтәү зарурлыгын исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

Су объектларын пычранудан, чүпләнүдән, ләм басудан һәм суларны ярлыландырудан саклауны тәмин итә торган корылмалар дигәндә түбәндәгеләр аңлашыла:

- үзәкләштерелгән су чыгару системалары (канализацияләр), явым-төшем суларын агызу өчен үзәкләштерелгән су чыгару системалары;

- агып төшүче суларны үзәкләштерелгән су чыгару системаларына (шул исәптән яңгыр суларын, кар суларын, инфильтрация, су сиптерү һәм дренаж суларын) жиберү (агызу) корылмалары һәм системалары, әгәр алар шундый суларны кабул итү өчен билгеләнгән булса;

- агып төшүче суларны (шул исәптән яңгыр суларын, кар суларын, инфильтрация, су сиптерү һәм дренаж суларын) чистарту өчен аларны чистартуны әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар һәм Су кодексы таләпләре нигезендә билгеләнгән нормативлардан чыгып тәмин итә торган локаль чистарту корылмалары;

- житештерү һәм куллану калдыкларын жыю корылмалары, шулай ук агып төшүче суларны (шул исәптән яңгыр суларын, кар суларын, инфильтрация суларын, су юу һәм дренаж суларын) су үткәрми торган материаллардан ясалган приемникларга чыгару (агызу) корылмалары һәм системалары.

Су саклау зоналары чикләрендә урнашкан һәм агып төшүче суларны чистарту корылмалары белән жиһазландырылмаган гражданның бакчачылык,



яшелчәчелек яисә дача коммерциягә карамаган берләшмәләре территорияләренә карата, аларны мондый корылмалар белән жиһазландырган һәм (яисә) үзәкләштерелгән системаларга тоташтырган мизгелгә кадәр, әйләнә-тирә мохиткә пычраткыч матдәләр, башка матдәләр һәм микроорганизмнар керүне булдырмый торган су үткәрми торган материаллардан ясалган приемниклар куллану рөхсәт ителә.

Яр бие яклау полосасының киңлеге су объекты ярының текәлегенә бәйле рәвештә билгеләнә һәм кирегә авышу өчен 30 м яисә кире авышу өчен 0 м, 40 м тәшкит итә һәм 3 м авышу өчен 50 м тәшкит итә.

Елга, чишмә башыннан алып тамагына кадәр 10 км дан да кимрәк булган инеш өчен су саклау зонасы яр бие яклау полосасы белән туры килә. Елганың, инешнең чишмә башлары өчен су саклау зонасы радиусы илле метр күләмендә билгеләнә.

Яр бие яклау полосалары чикләрендә су саклау зонасы өчен билгеләнгән чикләүләр белән беррәттән түбәндәгеләр тыела:

- жирләрне сөрү;
- юыла торган грунтларның өемнәрен урнаштыру;
- авыл хужалыгы терлекләрен кәтү һәм алар өчен жәйге лагерлар, ванналар оештыру.

Гомуми файдаланудагы су объектының яр бие линиясе буйлап гомуми файдалану өчен билгеләнгән яр бие полосасы билгеләнә.

Гомуми файдаланудагы су объектарының яр бие полосасының киңлеге 20 метр тәшкит итә, моңа каналларның, шулай ук елгаларның һәм инешләрнең яр бие полосалары керми, аларның озынлыгы чишмәдән алып, 10 километрдан да артмый. Су каналларының, шулай ук елгаларның һәм инешләрнең яр бие полосасының киңлеге, чишмә башыннан алып ун километрдан да артмаган инешләрнең озынлыгы 5 метр тәшкит итә. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында 5 метр киңлектәге яр бие полосалары чагылдырылмый.

Һәр гражданин алар янында йөрү һәм булу өчен гомуми файдаланудагы су объектарының яр бие полосасыннан (механик транспорт чараларыннан файдаланмыйча), шул исәптән һәвәскәр һәм спорт балыкчылыгын гамәлгә ашыру һәм йөзү чараларын причал ясау өчен файдаланырга хокуклы.

Яр бие полосасы чикләрендә жир кишәрлекләрен хосусыйлаштыру тыела.

#### **29.4. Электр челтәре хужалыгы объектарының сак зоналары**

Электр челтәре хужалыгы объектарының сак зоналары «Электр челтәре хужалыгы объектарының саклау зоналарын билгеләү тәртибе һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартлары турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2009 елның 24 февралендәге 160

номерлы карары нигезендә электр челтәре хужалыгының гамәлдәге линияләренән һәм корылмаларының сакланышын тәэмин итү өчен билгеләнә.

Электрүткәргечнең һава линияләре буйлап саклау зоналары жир һәм һава киньеге участогы өслеге өлеше (электр тапшыруының һава сызыклары терәкләренән биеклегенә туры килә торган биеклеккә) рәвешендә билгеләнә, бу кырый үткәргечләрдән электр үткәргечләр линиясенән ике ягында да артта кала торган параллель вертикаль яссылыклар белән аларның түбәндәге ераклыкта:

- 1 кВ кадәр - 2 м;
- 1 дән 20 кВ - 10 м га кадәр;
- 35 кВ - 15 м;
- 110 кВ - 20 м;
- 220 кВ - 25 м;
- 500 кВ - 30 м.

Электр тапшыруының жир асты кабель линияләре буйлап саклау зонасы жир асты байлыклары кишәрлегенә өслегенән бер өлеше (электр үткәргечләренән кабель сызыкларын салу тирәнлегенә туры килә торган тирәнлектә) белән чикләнгән, кырый кабельләрдән 1 метр ераклыктагы электр тапшыру линиясенән ике ягында да калыша торган параллель вертикаль яссылыклар белән чикләнгән өлеше рәвешендә билгеләнә.

Сак зоналарында электр челтәре хужалыгы объектларының имин эшен бозарга мөмкин булган теләсә нинди гамәлләрне гамәлгә ашыру, шул исәптән аларның зарар күрүенә яисә юкка чыгаруына китерү, һәм (яисә) гражданның гомеренә, сәламәтлегенә һәм физик яисә юридик затларның мөлкәтенә зыян китерү, шулай ук экологик зыян салуга һәм янғын чыгуга китерү тыела. Аерым алганда, тыела:

- электр челтәре хужалыгы объектларына керү өчен төзелгән юл һәм керү юллары чикләрендә теләсә нинди объектлар һәм предметлар (материаллар) урнаштырырга, шулай ук теләсә нинди эшләр башкарырга һәм электр челтәре хужалыгы объектларына керүгә комачауларга мөмкин булган корылмалар төзүгә, мондый керү өчен кирәкле юл һәм подъездлар булдырмыйча;

- чүплекләр урнаштырырга;

- һөжүм механизмнары белән эш итүгә, авырлыгын 5 тоннадан артык киметергә, ачы һәм коррозия матдәләре һәм ягулык-майлау материаллары (жир асты электр линияләренән саклау зоналарында) агызып чыгаруны һәм агызуны башкарырга.

Электр челтәре хужалыгы объектларын саклау зоналарында 1000 вольттан артык кьеренкелек белән, шулай ук түбәндәгеләр тыела:

- саклагычларны теләсә нинди, шул исәптән ягулык-майлау материаллары, урнаштырырга яисә урнаштырырга;

- балалар һәм спорт майданчыкларын, стадионнары, базарларны, сәүдә нокталарын, кыр станокларын, терлекләр өчен урыннар, гаражлар һәм барлык төр машиналар һәм механизмнар стоянкаларын урнаштырырга, билгеләнгән тәртиптә рөхсәт ителгән эшләрне башкармау белән мәшгуль булмаган кешеләр күп туплануга бәйле теләсә нинди чаралар үткәргә (электр тапшыруының һава зоналарында).

Саклау зоналары чикләрендә челтәр оешмасын язмача рөхсәтсез түбәндәгеләр тыела:

- биналар һәм корылмалар төзү, капитал ремонтлау, реконструкцияләү яисә сүтү;

- тау, шартлату, мелиоратив эшләр, шул исәптән жирләрне вакытлыча су басу белән бәйлә;

- агач һәм куаклар утырту һәм кисү;

- йөк төялгән яисә юл өстеннән йөксез гомуми биеклеккә ия машиналар һәм механизмнар йөрү 4,5 метрдан артык (һава электр линияләренә саклау зоналарында);

- авыл хужалыгы машиналарын һәм 4 м дан артык биеклектәге жиһазларны кулланып кыр авыл хужалыгы эшләре.

## **29.5. линияләренә һәм элемент корылмаларының сак зоналары**

«Россия Федерациясе элемент линияләрен һәм корылмаларын саклау кагыйдәләрен раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 1995 елның 09 июнендәге 578 номерлы карары (алга таба - Карар) нигезендә аерым куллану шартлары булган саклау зоналары билгеләнә:

- урман кишәрлекләрендә торак пунктлардан читтә урнашкан жир асты кабельләре өчен һәм элемент линияләренә һава линияләре һәм радиофикация линияләре өчен - жир асты элемент кабеле трассасыннан яисә элемент линияләренә һәм радиофикация линияләренә һәр яктан кимендә 2 метр ераклыгында параллель туры сызыклар белән билгеләнгән жир кишәрлекләре рәвешендә;

- диңгез кабель элемент линияләре өчен һәм корабль һәм сал агызу елгалары, күлләр, сусаклагычлар һәм каналлар (арыклар) аша узу өчен элемент кабельләре өчен - су өсләгеннән су өсләгенә кадәр параллель ясылыклар белән билгеләнгән, диңгез кабель трассасыннан һәр яктан 0,25 диңгез миль яки кабель трассасыннан күчү вакытында елгалар, күлләр, сусаклагычлар һәм каналлар (арыклар) аша һәр яктан 100 метрга

- Элементнең кабельле линияләрендә жир өсте һәм хезмәт күрсәтелми торган, хезмәт күрсәтми торган, тергезү пунктларын урнаштыру үзәгеннән яисә аларның жиңмерелүе чигеннән кимендә 3 метрга һәм жир асты байлыкларын саклау контурларыннан кимендә 2 метрга караган йомык сызык белән билгеләнгән жир кишәрлекләре рәвешендә - жир кишәрлекләре рәвешендә.

Сак зонасында элемент линиясен яки радиофикация линиясен (тирәнлектә 0,3 метрдан артык булмаган жир кишәрлегендә жир кишәрлегендә жир кишәрлеге, заказчы (төзүче) тарафыннан әлеге элемент линиясе яисә радиофикация линиясе урнашкан предприятиедән язма ризалык алырга тиеш.

Элемент линияләре һәм радиофикация линияләре трассаларындагы саклау зоналарының жир мәйданы юридик һәм физик затлар тарафыннан Россия Федерациясе жир законнары нигезендә, карар белән билгеләнгән һәм элемент

линияларен һәм радиофикация линияларен саклауны тәэмин итүче чикләүләрен исәпкә алып кулланыла.

Элемтә һәм радиофикация линиясе урнашкан предприятиеләргә сак зоналарында рөхсәт ителә:

а) жир милекчеләре (жир хужалары, жирдән файдаланучылар, арендаторлар) белән килештерелгән шартларда элемтә һәм радиофикация линияларен эксплуатацияләү өчен кирәкле юлларны, подъездларны, күперләрен һәм башка корылмаларны эксплуатацияләү өчен кирәкле юлларны, күперләрен һәм башка корылмаларны төзү;

б) элемтә линияларен һәм радиофикация линияларен ремонтлау өчен чокырлар, траншлар һәм котлованнар өзелү, аларны алга таба жыю;

в) урман массивлары аша уза торган элемтә линияларендә һәм радиофикация линияларендә, шушы линияләр трассаларына якин урыннарда аерым агачларны кисү, аннары билгеләнгән тәртиптә урман кисү билетлары (ордерлары) һәм кисү урыннарын кисү кисемнәреннән чистартып бирү.

Сак зоналары чикләрендә язма ризалыксыз һәм элемтә яки радиофикация линиясеннән файдаланучы предприятиеләр вәкилләре катнашында түбәндәгеләр тыела:

а) һәртөрле төзелеш, монтаж һәм шартлату эшләрен, грунтны жир механизмнары (комлы барханнар зоналарынан тыш) белән планлаштыруны һәм жир эшләрен (тирәнлеккә 0,3 метрдан да артык сөрүдән тыш) тормышка ашырырга;

б) скважиналарны бораулауга, шурфованига, грунт пробаларын алуга, шартлату эшләрен башкаруга бәйле геологик-төшерү, эзләү, геодезик һәм башка тикшеренү эшләрен башкарырга;

в) агач утырту, кыр станнарын урнаштыру, терлекләрен тоту, материаллар, азык һәм ашламалар төзү, учак яндыру, ату урыннары булдыру;

г) автотранспорт, трактор һәм механизмнар йөрү һәм тукталу урыннарын урнаштырырга, элемтә һәм радиофикация линияләре үткәргечләре астында габаритсыз йөкләр жибәрергә, каналлар (арыклар) төзергә, киртәләр корырга һәм башка каршылыклар тудырырга;

д) судноларны, баржаларны һәм йөзмә краннары куеп тору өчен причаллар корырга, төяү-бушату, су асты-техник, су асты-тирәнәйтү һәм жир казу эшләрен башкарырга, балык промыселы участокларын бүлөп чыгарырга, балык, башка су хайваннарын, шулай ук су үсемлекләрен су асты балык тоту кораллары белән чыгарырга, су эчертү жайланмалары белән шөгылләнәргә, казылык һәм боз әзерләргә. Судларга һәм башка йөзү чараларына якорьлар ташлау, аерым якорьлар, чылбырлар, лотлар һәм траллар белән узу тыела.

е) электр тапшыру линияларен, радиостанцияләрен һәм электр магнит энергиясен чыгара һәм элемтә һәм радиофикация линиясенә куркыныч йогынты ясый торган башка объектларны төзүне һәм реконструкцияләүне;

ж) жир асты элемтә линияларен узучы элемтә линияларен исәпкә алмыйча жир асты коммуникацияларен һәм коррозияне яклауны гамәлгә ашырырга.

Аерым алганда, элемент һәм радиофикация линияләренең нормаль эшен бозарга мөмкин булган төрлө гамәлләрне башкару тыела, аерым алганда:

а) биналарны һәм күперләрне жимерү һәм реконструкцияләү, элемент кабельләре салынган коллекторларны, туннель метрополитены һәм тимер юлларны яңадан урнаштыруны гамәлгә ашыру, һава элемент линияләре һәм радиофикация линияләре баганалары урнаштырылган, радиореле станцияләренең техник корылмалары, кабель эржәләре һәм бүлү тартмалары урнаштырылган, заказчылар (төзүчеләр) бу линия һәм корылмаларны алып бара торган предприятиеләр белән килештереп, элемент линияләре һәм корылмалары, радиофикация линияләре һәм корылмаларын алдан чыгармыйча;

б) жир асты элемент линияләренең трассаларын корып жибәрергә, бу трассаларда вакытлыча складлар, химик актив матдәләр һәм сәнәгать, көнкүреш һәм башка калдыклар өемнәре агып торган стоklar корырга, кара, сигнал, кисәтү билгеләрен һәм телефон коеларын ватарга;

в) хезмәт күрсәтелми торган көчәйтү һәм регенерация пунктларының (жир өсте һәм жир асты) һәм радиореле станцияләренең, телефон канализациясенең кабель коеларының, бүлү шкафларының һәм кабель эржәләренең ишекләрен һәм люкларын ачарга, шулай ук элемент линияләренә кушылырга (бу сызыкларга хезмәт күрсәтүче затлардан тыш);

г) элемент линияләре трассаларын аларга техник персоналның иреккә керүенә комачаулап, борчырга;

д) үз белдеге белән абонент телефон линиясенә һәм элемент хезмәтләреннән файдалану максатларында радиофикация линиясенә кушылырга;

е) элемент һәм радиофикация корылмаларына зыян китерергә мөмкин булган башка гамәлләр кылырга (һава элемент линияләренең таяну һәм арматурасын зарарларга, чыбыкларны кисәргә, аларга чит предметларны һәм башкаларны асарга).

## **29.6. Газ бүлү челтәрләренең сак зоналары**

"Газ бүлү челтәрләрен саклау кагыйдәләрен раслау турында" Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2000 елның 20 декабрендәге 878 номерлы карары нигезендә газ бүлү челтәрләре өчен түбәндәге саклау зоналары билгеләнә:

а) тышкы газүткәргечләр трассасы буйлап - газүткәргечнең һәр ягыннан 2 метр ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнган территория рәвешендә;

б) полиэтилен торбалардан жир асты газүткәргечләре трассалары буйлап, газүткәргеч трассасын билгеләү өчен, бакыр үткәргеч торбалардан 3 метр ераклыкта һәм капма-каршы яктан 2 метр ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнган территория рәвешендә;

в) торбалар материалына бәйсез рәвештә мөңгелек тунган йөкләрдә тышкы газүткәргечләр трассалары буйлап - газүткәргечнең һәр ягыннан 10 метр ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнган территория рәвешендә;

г) аерым газ регулятор пунктлары тирәсендә - әлеге объектлар чикләреннән 10 метр ераклыкта үткәрелгән йомык линия белән чикләнгән территория рәвешендә. Биналарга төзелгән газ көйләү пунктлары өчен саклау зонасы регламентланмый;

д) газүткәргечләрнең су асты кичүләре буйлап суднолар йөри торган һәм эретмәле елгалар, күлләр, сусаклагычлар, каналлар - су өслегеннән су өслегенә кадәр 100 м ераклыктагы параллель яссылыклар арасында төзелгән су пространствосы участогы рәвешендә, газүткәргечнең һәр ягыннан 100 м га кадәр;

е) урманнар һәм агач-куак үсемлекләр буйлап уза торган бистәара газүткәргечләр трассасы буйлап - 6 метр киңлектәге просек рәвешендә, газүткәргечнең һәр ягыннан 3 метр. Газүткәргечләрнең жир өсте участкалары өчен агачлардан алып торба үткәргечкә кадәр ара газүткәргечне эксплуатацияләүнең бөтен срогы дәвамында агачларның биеклегеннән ким булмаса тиеш.

Газ бүлү челтәрләренең саклау зоналарына керә торган жир кишәрлекләренә аларның зарарлануын кисәтү яисә аларны нормаль эксплуатацияләү шартларын бозу максатларында түбәндәге чикләүләр (йөкләүләр) урнаштырыла:

а) торақ-граждан һәм житештерү билгеләнешендәге объектлар төзәргә;

б) эксплуатация оешмалары белән килештереп, күперләренә, коллекторларны, аларда урнашкан газ бүлү челтәрләре белән автомобиль һәм тиер юлларны шушы газүткәргечләренә алдан алып чыкмыйча жимерергә һәм реконструкцияләргә;

в) газ бүлү челтәрләрен жимерүдән саклый торган яр ныгыту корылмаларын, су үткәру жайланмаларын, жир һәм башка корылмаларны жимерергә;

г) танып белү билгеләрен, контроль-үлчәү пунктларын һәм газ бүлү челтәрләренең башка жайланмаларын күчерергә, зарарларга, күмәргә һәм юкка чыгарырга;

д) чүплекләр һәм складлар корырга, кислота, тоз, селте һәм башка химик актив матдәләр эремәләрен аерырга;

е) саклау зоналарын борчырга һәм аларны йөкләргә, эксплуатация оешмалары персоналының газ бүлү челтәрләренә керүенә, хезмәт күрсәтү һәм газ бүлү челтәрләренең зарарлануларын бетерүгә каршылык күрсәтергә;

ж) ут кабызырга һәм ут чыганаclarын урнаштырырга;

з) авыл хужалыгы һәм мелиорация кораллары һәм 0,3 метрдан артык тирәнлектә механизмнар белән баз казырга, туфрак казырга һәм эшкәртәргә;

и) газ көйләү пунктларының, катода һәм дренаж саклау станцияләренең, жир асты коелары люкларының капкаларын һәм ишекләрен ачарга, телемеханика системаларын һәм электр белән тәэмин итүне кертәргә яисә сүндерергә;

к) чит предметларны, баскычларны суырырга, терәкләргә һәм жир өсте газүткәргечләренә, киртәләргә һәм газ бүлү челтәрләре биналарына бәйләргә, аларга менәргә;

л) мөстәкыйль рәвештә газ бүлү челтәрләргә кушылырга.

Югарыда күрсәтелгән чикләүләргә туры килми торган урман хужалыгы, авыл хужалыгы һәм башка эшләр, жир офыгын бозуга һәм 0,3 метрдан артык тирәнлектә туфрак эшкәртүгә бәйлә булмаган эшләр, эшләр башланганчы 3 эш көненнән дә ким булмаган очракта, газ бүлү челтәрләренең саклау зонасында жир кишәрлекләре милекчеләре, хужалары яисә алардан файдаланучылар тарафыннан башкарыла. Газ бүлү челтәрләренең саклау зоналарында жир кишәрлегә өслеген бозу һәм 0,3

метрдан артык тирәнлектә туфрак эшкәртү башкарыла торган алдагы пунктларда каралмаган хужалык эшчәнлегә газ бүлү челтәрләренең эксплуатацияләү оешмасының язмача рәхсәте нигезендә гамәлгә ашырыла.

## **29.7. Предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары**

Жирлек территориясендә санитар-яклау зоналары урнаштырылырга тиешле агросәнәгать комплексы объектлары, зират объектлары, файдалы казылмалар чыгару объектлары урнашкан.

Санитар-яклау зонасы чикләрендә түбәндәгеләрне урнаштыру рәхсәт ителми:

- торак төзелешен, аерым торак йортларны да кертеп,
- ландшафт-рекреация зоналары,
- ял зоналары,
- курортлар, шифаханәләр һәм ял йортлары территорияләре,
- бакчачылык ширкәтләре һәм коттеджлар төзелеше, күмәк яисә индивидуаль дача һәм бакча кишәрлекләре территорияләре,
- яшәү тирәлегә сыйфатын нормалаштыра торган башка территорияләр;
- спорт корылмалары,
- балалар мәйданчыклары,
- мөгариф һәм балалар оешмалары,
- гомуми файдаланудагы дөвалау-профилактика һәм савыктыру оешмалары.

Санитар-яклау зонасында һәм сәнәгатьнең башка тармаклары объектлары территориясендә дару матдәләре, дару чаралары һәм (яисә) дару рәвешләре, фармацевтика предприятиеләре өчен чимал һәм ярымпродуктлар складлары; сәнәгатьнең азык-төлек тармаклары объектлары, азык-төлек чималы һәм азык-төлек продуктларының күпләп складлары, эчәргә яраклы су әзерләү һәм саклау өчен суүткәргеч корылмалар комплекслары урнаштыру рәхсәт ителми, алар продукциянең сыйфатына йогынты ясый ала.

Шулай ук жирлек территориясендә нефть чыгару объектлары, азык-төлек сәнәгәте предприятиеләре (пекарня), коммуналь-склад зонасы (складлар, цехлар, пекарня, автомобильләр өчен стоянкалар), санитар-саклау зоналары урнашырга тиешле зиратлар урнашкан.

Күрсәтелгән объектлар өчен санитар-яклау зоналарының күләмнәре һәм чикләре билгеләнмәгән. Шуңа күрә шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында бу объектларның санитар-яклау зоналары чикләре күрсәтелмәгән.

Россия Федерациясә Хөкүмәтенең 2018 елның 3 мартындагы 222 номерлы карары нигезендә «Санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен санитар-яклау зоналарын билгеләү һәм алардан файдалану кагыйдәләрен раслау турында» 222 номерлы карары нигезендә санитар-яклау зоналары санитар-эпидемиологик таләпләрдән артып китүче химик, физик, биологик йогынты чыганаклары (алга таба - объектлар) булган, төзелешкә планлаштырылган, реконструкцияләнгән торган капитал төзелеш объектларына карата билгеләнә.

Санитар-яклау зоналары урнаштырылырга тиешле капиталъ төзелеш объектларының хокук иялэре атмосфера һавасын, объект контурларынан атмосфера һавасына физик һәм (яисэ) биологик йогынты дэрэжелэрен тикшеренүлэр (үлчәүлэр) үткэрергэ һәм кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкэсендэ күзэтчелек буенча Федераль хезмэткэ (аның территориаль органнары) кирэкле документларны беркетеп, санитар-яклау зонасын билгеләү турында гариза тапшырырга тиеш.

Санитар-яклау зонасын билгеләү, үзгэртү яисэ туктату турындагы карарны кабул итэлэр:

- Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкэсендэ күзэтчелек буенча федераль хезмэт - санитария классификациясе нигезендэ I һәм II класслы куркыныч объектларга карата, шулай ук санитария классификациясенэ кертелмэгән объектларга карата;

- Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкэсендэ күзэтчелек буенча федераль хезмэтнең территориаль органнары - санитария классификациясе нигезендэ III - V класслы хэвэфлелектэге объектларга карата.

Санитар-яклау зонасы һәм аның чиклэрендэ урнашкан жир кишэрлеклэреннэн файдалануны чикләү мондый зона турында белешмэлэр Бердэм дәүләт күчемсез милек реестрына кертелгән көннэн билгелэнгән дип санала.

## **29.8. Файдалы казылмалар ятмаларының тау токымнары**

Сөйки авыл жирлеге территориясе «Гипсовая компания» ЖЧЖ (ТАТ №02412 ТЭ) тарафыннан файдаланыла торган гипс Сөйки ятмасы чиклэрендэ урнашкан.

“Жир асты байлыклары турында” 1992 елның 21 февралендэге 2395-1 номерлы Россия Федерациясе Законының 7 статьясы нигезендэ файдалы казылмалар чыгару, файдалы казылмалар чыгаруга бэйле булмаган жир асты корылмаларын төзү һәм эксплуатацияләү, махсус саклана торган геологик объектлар төзү өчен жир асты байлыкларынан файдаланучыга жир асты байлыкларынан файдалану лицензиясе нигезендэ, шулай ук разведкалаганда һәм минераль чимал чыгарганда продукцияне бүлү турындагы килешү нигезендэ жир асты байлыклары кишэрлеге тау токымы - жир асты байлыкларының геометрлаштырылган блогы рэвешендэ бирелә.

Тау билэмэсенэ чиклэрен билгелэгэндэ файдалы казылмалар ятмаларының пространстволы контурлары, жир асты корылмаларын төзү һәм эксплуатацияләү участогының торышы, тау һәм шартлату эшлэрен имин алып бару чиклэре, тау токымнарының зарарлы йогынтысыннан саклау зоналары, тау токымнарын хэрэкэتلэндерү зоналары, табигать объектлары, биналар һәм корылмалары астында саклау тигезлеклэре контурлары, карьер һәм кисемтэлэр бортлары төрлелеге һәм жир асты байлыкларының, жир асты байлыкларын геологик өйрэнү һәм жир асты өслегенэ торышына йогынты ясый торган башка факторлар исэпкэ алына.

Жир асты байлыкларының аерым участокларынан файдалану милли куркынычсызлыкны һәм әйлэнэ-тирэ мохитне саклауны тээмин итү максатларында чиклэнэргэ яисэ тыелырга мөмкин. Торак пунктлар, шөһэр яны зоналары, сэнэгать, транспорт һәм элемтэ объектлары территориялэрендэ жир асты байлыкларынан



файдалану, әгәр бу файдалану кешеләрнең гомеренә һәм сәламәтлегенә куркыныч тудырырга, хужалык объектларына яисә әйләнә-тирә мохиткә зыян китерергә мөмкин булса, өлешчә яисә тулысынча тыелырга мөмкин. Махсус сакланылучы табигать территорияләрендә жир асты байлыкларыннан файдалану әлеге территорияләр статусы нигезендә («Жир асты байлыклары турында» Россия Федерациясе Законының 8 статьясы) башкарыла.

Күрсәтелгән Федераль законның 22 статьясы нигезендә жир асты байлыкларыннан файдаланучы үзенә бирелгән тау катламы чикләрендә файдалы казылмалар ятмалары мәйданнарын төзүне чикләргә хокуклы. Кулланучы жир асты байлыкларыннан файдалануга бәйле эшләрне имин алып бару өчен җавап бирә; жир асты байлыкларын, атмосфера һавасын, жирләрне, урманнарны, су объектларын, жир асты байлыкларыннан файдалануга бәйле эшләрнең зарарлы йогынтысыннан биналарны һәм корылмаларны саклау шартларын регламентлаучы билгеләнгән тәртиптә расланган стандартларны үтәү; шулай ук жир кишәрлекләрен һәм жир асты байлыкларыннан файдаланганда бозылган башка табигать объектларын алга таба куллану өчен яраклы хәлгә китерү өчен җавап бирә.

«Жир асты байлыклары турында» Россия Федерациясе Законының 25 статьясы нигезендә файдалы казылмалар ятмалары мәйданнарын төзү, шулай ук жир асты корылмалары урнашкан урыннарда жир асты байлыкларының дәүләт фонды яисә аның территориаль органнары һәм дәүләт тау күзәтчелеге органнары рөхсәте белән бары тик файдалы казылмалар алу мөмкинлеген тәэмин итү яисә төзелешнең икътисадый максатка ярашлы булуын дәлилләү шарты белән генә рөхсәт ителә.

Файдалы казылмалар ятмалары мәйданнарын үз белдеге белән төзү житештерелгән чыгымнарны һәм территорияне рекультивацияләү һәм төзелгән объектларны сүтү чыгымнарын каплаусыз туктатыла.

“Жир асты байлыклары турында” 1992 елның 21 февралендәге 2395-І номерлы Россия Федерациясе Законы нигезендә файдалы казылмалар ятмалары мәйданнарын төзү жир асты байлыкларыннан файдаланучы һәм жир асты байлыкларының дәүләт фонды идарәсе территориаль органы белән килештерелгә тиеш.

### **30 статья. Махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү**

“Татарстан Республикасының региональ әһәмияттәге табигать һәйкәлләре турында нигезләмәләрне раслау хакында” Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2019 елның 29 мартындагы 237 номерлы карары белән расланган “Төбәк әһәмиятендәге табигый ядкарьләр турындагы нигезләмәләр” нигезендә табигать һәйкәлләре территориясендә елга экосистемасына янауы теләсә нинди эшчәнлек, су биологик ресурсларының популяциясе барлыгы тыелган.

«Сөйки авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә махсус сакланылучы табигать территорияләре юк.

### **31 статья. мэдэни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишэрлеклэрэннэн һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү**

мэдэни мирас объектларын саклау «Россия Федерациясе халыкларының мэдэни мирас объектлары (тарихи һәм мэдэни ядкарьләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы федераль закон, «Татарстан Республикасында мэдэни мирас объектлары турында» 2005 елның 01 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, башка норматив хокукый актлар таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

мэдэни мирас объектларын саклау зоналары мэдэни мирас объектларын саклауны тәмин итү максатларында билгеләнә.

Саклау зоналары чикләре күрсәтелгән зоналарда урнашкан мэдэни мирас объектлары территорияләре чикләрен һәм проектлана торган зоналары чикләрен тасвирлауны, әлеге зоналар чикләрендә жирләрдән файдалану режимнары һәм шәһәр төзелеше регламентлары проектларын үз эченә алган мэдэни мирас объектларын саклау зоналары проекты белән билгеләнә.

Саклау зоналары проектларын эшләү, саклау зоналары чикләрендә территориядән файдалану режимнарын билгеләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Россия Федерациясе халыкларының мэдэни мирас объектларын (тарихи һәм мэдэни ядкарьләрен) саклау зоналары турындагы нигезләмәне раслау турында» 2015 елның 12 сентябрэндәге 972 номерлы карары, «Татарстан Республикасында мэдэни мирас объектлары турында» 2005 елның 01 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм башка норматив хокукый актлар белән җайга салына.

«Сөйки авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә мэдэни мирас объектлары юк.

**ХІ БҮЛЕК. Коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәэмин ителеш дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен максималь рөхсәт ителә торган территория дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре**

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәжәсенең исәп күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның шәһәр төзелеше регламенты составында халык өчен максималь мөмкин булган территориаль файдалану дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре шәһәр төзелеше регламенты кулланыла торган территория чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган очракта күрсәтелә.

Чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр «Сөйки авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге чикләрендә ачыкланмаган, шуңа бәйле рәвештә әлеге Кагыйдәләр материалларында күрсәтелмәгән.